

Leviticus

Ya meippanggep eyan libluh ni Leviticus

Huyyan libluh ni Leviticus hu neitudekan idan mahapul ni pehding idan helag Israel ni meittu-u ma-lat dammutun ebbuluten idan APU DIOS ni meibbillang ni kayyaggud niya malinih. Ya hakey ni pehding da ma-lat dammutun ebbuluten APU DIOS idan malinih di hinangngab tu ey i-appit da etan ida intugun tun i-appit dan hi-gatu. Pinutuk APU DIOS hi Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tun mambalin ni padi ma-lat hi-gada mengingngunnun i-appit idan tutu-u et meiyayyaggud ni mei-appit nan APU DIOS.

Intugun APU DIOS ni hi-gada e mahapul ni kakkayyaggud ida et heniddan hi-gatu e kayyaggud ni peteg ma-lat peamleng da. (11:44-45 et ya 1 Peter 1:15-16) Ey intugun tun hi-gada e mahapul ni pinheden da edum da henin neminhed dan annel da. (19:18, Mark 12:31)

Yadda neitudek eyad libluh

1. Ya etan ida liman nambakbaklang ni kamei-appit nan APU DIOS. (chapters 1:1-7:38)
2. Ya nampadian Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tu. (chapters 8:1-10:20)
3. Yadda Tugun ni pengamtaan hedini meibbillang ni malinih winu eleg hu hakey ni tuu, yadda kennen et yadda meippanggep ni degeh. (chapters 11:1-16:34)

4. Yadda neitugun ni eleg ippahding ni tutu-u et yadda edum ni elaw ni mahapul ni pehding da. (chapters 17:21-25:55)
5. Yadda panyaggudan et yadda kastigu. (chapter 26:1-46)
6. Yadda meippanggep ni tutu-u, yadda animal niya puyek ni neieng-eng nan Apu Dios (chapter 27:1-34)

Yadda kamei-appit ni kagihheba

¹ Hi APU DIOS e wada etan di Tabernacle ey ineyagan tu hi Moses et ehelen tun emin ni hi-gatu ² hu u-unnuden idan helag Israel hedin man-appit idan animal da, henin baka, ya kalneroh winu gelding.

³ Kan APU DIOS ni hi-gatuy “Yahhuy hu e-helen mun hi-gada: ‘Hedin ya i-appit ni tuu ey ya kagihheban baka, ey mahapul ni ya lakkitu niya mahapul ni kayyaggud e endi dipektoh tu. I-ali tu humman et idwat tun padid heggeppan di Tabernacle ma-lat abuluten APU DIOS. ⁴ Itta-pew nunman ni tuu hu ngamay tud ulu etan ni baka ma-lat abuluten APU DIOS humman ni i-appit tu et ma-kal hu liwat tu. ⁵ Ey wa-teken tu humman ni baka, et alen idan padin helag Aaron hu kuheyaw tu et iwakgih dad altar di hinanggan ni Tabernacle. ⁶ Latlaten tu belat etan ni baka et hantu tenegtega, ⁷ ey pantungnguan idan padi hu altar et man-apuy ida. ⁸ Ey inta-pew da etan ida netenegteg ni detag ni baka, anin idan ulu et yadda taba etan di apuy. ⁹ Yadda wadad egeh tu e henin altey niya bala, et yadda heli, ey mahapul ni ullahan etan ni tuu et han

i-dum idan padin gihheben di altar et iappit dan APU DIOS. Ya hamuy nunyan kamei-appit ey kamengippeamleng ni hi-gatu.

¹⁰ Hedin ya i-appit etan ni tuu ey ya kalneroh winu ya gelding, ey mahapul ni ya lakkitu niya mahapul ni endi dipektoh tu. ¹¹ Keklengen tud appit ni north etan ni altar di hinanggan APU DIOS. Ey iwwakgih idan padi hu kuheyaw di dingding nunman ni altar. ¹² Tenegetegen nunman ni tuu hu detag nunman ni animal, et alen ni padi et ita-pew tu etan di kamantetebbel ni apuy di altar, anin ya ulu et ya taba. ¹³ Mahapul ni ullahan etan ni tuu hu wadaddad egeh etan ni animal, henin altey et ya bala, anin ida heli et i-dum ni padin gihheben di altar et iappit tun APU DIOS. Ya hamuy nunyan kamei-appit ey kamengippeamleng ni hi-gatu.

¹⁴ Hedin ya kamei-appit ni kagihheba ey ya sisit, ey mahapul ni ya paluma winu ya balug. ¹⁵⁻¹⁶ Illaw ni padid altar etan sisit et siluden tu buklew tu. Ey e-kalen tu bihugung tu niya kinan tu, et ibbeng tuddad kapengihha-adin dep-ul di a-allaw ni altar di appit ni kasimmilin aggew, niya iwwakgih tud dingding etan ni altar hu kuheyaw etan ni sisit. ¹⁷ Ey hantu hinukla humman ni sisit, nem ang-angen tu et eleg melahlah hu payak, et han tu gihebad apuy di altar. Ya hamuy nunyan kamei-appit ey kamengippeamleng nan APU DIOS.

2

Ya kamei-appit ni begah

¹ Hedin begah * hu i-appit ni tuun APU DIOS, ey mahapul ni megilling ma-lat mambalin ni alinah. Ey kamdugan tun mansikan olibah niya bangbanglun insensoh, ² et ilaw tuddad kad-an ni padin helag Aaron. Umgamal etan padin nunman ni alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah niya bangbanglun insensoh, et giheben tud altar ma-lat keiang-angan tu e neiappit humman ni alinah nan APU DIOS. Ya hamuy nunyan kamei-appit ey kamengippeamleng ni hi-gatu. ³ Ya edum nunyan kamei-appit ni alinah ey meidwat nan Aaron et yadda u-ungnga tu. Huyyan alinah ey mei-eng-eng nan APU DIOS tep kamei-appit ni hi-gatu.

⁴ Hedin sinapay hu i-appit yu, ey mahapul ni ya kayyaggud ni alinah hu nekapyaan tu, niya mekamdugan ni mansikan olibah niya bangbanglun insensoh, nem entan tu kamdugin kamampelbag. ⁵ Hedin ya sinapay ni kameihhe-eng di nepayyad ni gumek hu i-appit yu, ey mahapul ni kayyaggud ni alinah hu nekapyaan tu. Mekamdugan ni mansikan olibah, nem eleg mekamdugin kamampelbag. ⁶ Gudduen yu ey kamdugan yun mansika et humman i-appit yun alinah. ⁷ Hedin ya sinapay ni kameihhe-eng di palhu hu i-appit yu, ey mahapul ni ya kakkayyagud ni alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah hu kapyaan yu.

* **2:1** 2:1 Ya kaittanem idan tutu-ud payew da ey ya wheat niya barley. Nem ya daka penghel ni daka i-appit ey grain. Ya nengibelin min grain ey begah winu pagey. Nem hin-addum ni kanday alinah daka i-appit winu wheat niya barley.

⁸ Hedin man-appit kayun APU DIOS ni begah, anin ni hipa pehding yun mengiddaddan, ey illaw yu etan ni padi et ilaw nunman ni padid altar. ⁹ Um-ala etan padin ekket ni nunman ni kamei-appit et giheben tud altar et keang-angan tu e neiappit nan APU DIOS humman, et ya hamuy tu ey kamengippeamleng ni hi-gatu. ¹⁰ Ya edum nunman ni kamei-appit ey meidwat di Aaron et yadda u-ungnga tu. Neieng-eng nan APU DIOS huyya, tep neiappit ni hi-gatu.

¹¹ Mahapul ni eleg mekamdugin kamampelbag, niya putsukan humman ni alinah ni kamei-appit nan APU DIOS, tep eleg mabalin ni gihheben hu kamampelbag ni sinapay, winu putsukan hedin ya kamei-appit ey kagihheba. ¹² Hedin ya nebukul ni neani hu i-appit yu, ey dammutun mekamdugan ni kamampelbag winu putsukan, nem eleg mabalin ni gihheben humman ni i-appit yun APU DIOS. ¹³ Mekamdugan ni ahin hu begah ni kamei-appit nan APU DIOS ma-lat huyya mengippenemnem ni hi-gayu etan ni nehammad ni nekitbalan tun hi-gayu. Ippidwak ni e-helen e entan tu liwwan ni ha-adan ni ahin hu i-appit yu.

¹⁴ Ihanglag yu humman ni mebukkul ni ennien yun i-appit yun APU DIOS. ¹⁵ Ey ha-adi yun mansikan olibah niya bangbanglun insensoh. ¹⁶ Um-ala etan padin ekket ni nunman ni neihanglag ni begah ni nekamdugan ni mansikan olibah niya insensoh et giheben tud altar e humman i-appit tun APU DIOS.

Ya kamei-appit ni pekiddagyuman nan APU DIOS

¹ Hedin man-appit kayun pekiddagyuman yun APU DIOS, ey mahapul ni ya bulug winu ya keba-yan ni bakan endin hekey dipektoh tu hu i-appit yu. ² Itta-pew yu ngamay yud ulu etan ni bakan i-appit yu, et kelengen yud neihnup di heggeppan di Tabernacle, et iwakgih idan padin helag Aaron hu kuheyaw nunman ni bakad nanlinikweh ni dingding etan ni altar. ³ Emin ida taban wadad kad-an ni egeh ni nunman ni baka, ⁴ yadda etan dewwan basin, anin ya etan taban neilibutan da, et ya altey, ey mei-appit nan APU DIOS. ⁵ Ihha-ad idan padin helag Aaron ida huyyan emin di ta-pew ni detag ni kamei-appit nan APU DIOS et makigiheb di apuy. Ya hamuy idan nunyan kamei-appit ey kamengippeamleng ni hi-gatu.

⁶ Hedin ya kalneroh winu gelding hu mei-appit ni pekiddagyuman nan APU DIOS, ey dammutu hu lakkitu winu ya labah ni endi dipektoh tu. ⁷⁻⁸ Hedin ya kalneroh hu i-appit yu, ey itta-pew yu ngamay yud ulu etan ni kalneroh ey kinleng yud neihnup di heggeppan di Tabernacle. Ey han inwakgih idan padi hu kuheyaw nunman ni kalneroh di nanlinikweh ni dingding etan ni altar. ⁹⁻¹⁰ Ya ikul, yadda taban wadad kad-an ni egeh, ya etan dewwan basin, et ya etan taban neilibutan da, niya altey tu ey kamei-appit nan APU DIOS. ¹¹ Gihheben ni padi ida huyyan kennen ni kamei-appit ni hi-gatu.

¹² Hedin gelding hu i-appit ni tuun nan APU DIOS, ¹³ ey itta-pew tu ngamay tud ulun nunman ni gelding et kelengen tud neihnup di heggeppan

di Tabernacle. Et han iwakgih idan padin helag Aaron hu kuheyaw nunman ni gelding di nanlinikweh ni dingding etan ni altar. ¹⁴⁻¹⁵ Ya ikul, ya egeh, ya etan dewwan basin, et ya etan taban neilibutan da, niya altey tu ey e-kalen ¹⁶ ni padi, et giheben tun emin di altar et meiappit nan APU DIOS, et ya hamuy tu ey kamengippeamleng ni hi-gatu.

Nemnem yu e emin hu taba ey neieng-eng ni kamei-appit nan APU DIOS. ¹⁷ Et mukun eleg mabalin ni yu kennen hu taba niya kuheyaw. Huyyan tugun ey mannananeng ni ingganah ey mahapul ni u-unnuden idan helag yu, anin di attun bebley hu pambebleyan da.’”

4

Ya i-appit hedin wada liwat ni eleg igeb-at

¹ Kan APU DIOS nan Moses ey ² “Ehel mudda huyyan helag Israel, kammuy: ‘Hedin eleg u-unnuden ni hakey ni tuu hu tugun APU DIOS et manliwat, nem eleg tu igeb-at, ey heninnuy hu mahapul ni pehding tu.

³ Ya etan eta-gey ni padi hu nanliwat, ey meilleggat ida etan tuu tud liwat tu. Et humman hu, mahapul ni i-appit tun APU DIOS hu lakkitun kilaw ni bakan endi dipektoh tu. ⁴ Illaw tud neihnpup di heggeppan di Tabernacle, et itapew tu ngamay tud ulun nunman ni baka, ey kinleng tudman di hinanggan APU DIOS. ⁵ Ya etan padin neputuk ni mansilbin nunman ni aggew ey um-alan kuheyaw etan ni baka et ihgep tud Tabernacle. ⁶ Ittetdek tu kimeng tud

kuheyaw et iwakgih tun meminpittud hinanggan kultinah di hinanggan APU DIOS. ⁷ Niya ha-adan tun kuheyaw etan epat ni ha-duk di duguddan altar ni gihhebban ni insensoh. Ya etan natdaan ni kuheyaw ey idduyag tud hengeg ni altar ni neihnup di heggeppan di Tabernacle. ⁸ Mahapul ni e-kalen ni padin emin hu taba etan ni baka, anin idan tabad egeh tu. ⁹ Peki-kal tu etan dewwan basin, anin ya etan taban neilibutan da, et ya altey tu ¹⁰ ni giniheb tud altar ni gihhebban ni kamei-appit. Henin nunman dama hu pehding tu etan ni taban lakkitun bakan wateken tun kamei-appit ni pekiddagyuman tun APU DIOS. ¹¹ Nem ya etan edum ni detag etan ni baka, heniddan belat, ya laman, ya ulu, ya heli et ya egeh tu, ey ellan etan ni padi ¹² et ilaw tud a-allaw ni bebley ni kameibbilang ni malinih et giheben tu etan di kad-an ni ibbengngan ni depul.

¹³ Ey hedin nanliwat idan emin hu bimmebley ni helag Israel tep eleg da u-unnuden hu tugun APU DIOS, anin eleg da amta e nanliwat ida, ey meibbilang idan emin ni nanliwat. ¹⁴ Nem hedin neamtaan da law e nanliwat ida, man mahapul ni um-aladda hu aap-apun bimmebley ni kilaw ni lakkitun bakan kamei-appit tep ya liwat, et peang-ang da etan di neihnup di heggeppan di Tabernacle. ¹⁵ Et han da ita-pew ngamay dad ulun nunman ni lakkitun baka, et kelengen dad hinanggan APU DIOS. ¹⁶ Ey ellan etan ni padi hu edum ni kuheyaw etan ni baka et ihgep tud Tabernacle. ¹⁷ Ittetdek tu kimeng tu etan di kuheyaw, et iwakgih tun meminpittud hinang-

gan etan ni kultinah di hinanggan APU DIOS. ¹⁸ Niya ha-adan tun kuheyaw etan epat ni ha-duk di duguddan altar ni gihhebban ni insensoh. Ey idduyag tu etan natdaan ni kuheyaw di hengeg ni altar ni neihnop di heggeppan di Tabernacle. ¹⁹ Mahapul ni e-kalen ni padin emin hu taba et giheben tud altar ²⁰ ey ippahding tu hu henin tuka pehding ni kamei-appit tep ya liwat tu, ma-lat ma-kal hu liwat idan tuu. ²¹ Illaw tu edum ni parteh ni annel etan ni bakad a-allaw ni bebley et giheben tudman, henin tuka pehding ni kamei-appit tep ya liwat tu. Huyyan kamei-appit hu mengkal ni liwat idan bimmebley ni helag Israel.

²² Hedin nanliwat hu ap-apu tep eleg tu u-unnuden hu tugun APU DIOS e Dios tu, anin ni eleg tu igeb-at, ey meibbillang ni nanliwat. ²³ Nem hedin neamtaan tu e nanliwat, man mahapul ni i-ali tu hu lakkitun gelding ni endi dipektoh tu. ²⁴ Itta-pew tu ngamay tud ulun nunman ni gelding, et kelengen tud altar di heggeppan di Tabernacle ni daka pengiklengin kagihheban kamei-appit nan APU DIOS ma-lat ma-kal liwat tu. ²⁵ Ey ittetek ni padi hu kimeng tud kuheyaw nunman ni gelding, et ida-nih tuddad ha-duk etan ni altar ni gihhebban ni kamei-appit. Ey idduyag tud hengeg nunman ni altar etan natdaan ni kuheyaw. ²⁶ Niya giheben tuddan emin hu tabad altar, henin tuka pehding ni taban kamei-appit ni kapekiddagyumin APU DIOS. Humman hu pehding ni padi ma-lat ma-kal hu liwat nunman ni ap-apu.

²⁷ Hedin wada helag Israel ni eleg mengu-

unnud ni tugun APU DIOS, ey meibbillang ni nanliwat, anin ni eleg tu igeb-at. ²⁸ Hedin neamtaan tu e nanliwat, mahapul ni i-ali tu hakey ni labah ni gelding ni endi dipektoh tu. ²⁹ Itta-pew tu ngamay tud ulun nunman ni gelding, et kelengen tud appit ni north etan ni altar ni kapengiklengin kamei-appit ni kagihheba. ³⁰ Ittetdek ni padi hu kimeng tud kuheyaw nunman ni gelding, et ida-nih tuddad ha-duk di dugun nunman ni altar et han tu iduyag hu natdaan ni kuheyaw di hengeg tu. ³¹ E-kalen tudda taban nunman ni gelding, henin tuka pehding ni kamei-appit ni kapekiddagyumin APU DIOS, et giheben tudda huyyad altar. Ya hamuy nunyan kamei-appit ey kamengippeamleng ni hi-gatu. Huyyan pehding ni padi hu mengkal ni liwat etan ni tuun nanappit.

³² Hedin ya pakeetteng tun kalneroh hu in-ali etan ni tuun i-appit tu ma-lat ma-kal hu liwat tu, ey mahapul ni ya labah ni endi dipektoh tu. ³³ Itta-pew tu ngamay tud ulun nunman ni kalneroh ey kinleng tud altar ni kapengiklengin kagihheban kamei-appit. ³⁴ Ittetdek ni padi kimeng tud kuheyaw nunman ni gelding, et ida-nih tuddad ha-duk di dugun nunman ni altar ey idduyag tu hu natdaan ni kuheyaw etan di hengeg tu. ³⁵ E-kalen tun emin taba henin impahding tu etan ni pakeetteng tun kalneroh ni kamei-appit ni kapekiddagyumin APU DIOS ni giniheb tu e ita-pew tud edum ni kagihheban kamei-appit. Henin nunya hu pehding ni padi ma-lat ma-kal hu liwat etan ni tuu.

5

Ya liwat ni eleg igeb-at

¹ Hedin impaeyag da hakey ni tuu ma-lat mantistigun meippanggep ni inang-ang tu winu dingngel tu, nem eleg um-ehel e tuka pakdag i-ineng, ey mambekhul et mahapul ni mekastigu.

² Hedin eleg igeb-at etan ni tuu ey kinepa tu hu linggeman ni kameibbilang ni beken ni malinih henin netey ni animal di muyung winu maeyum, niyadda kamangkinaddap, ey meibbilang ni nanliwat humman ni tuu tep kameibbilang ida humman ni beken ni malinih.

³ Ey anin ni eleg igeb-at ni hakey ni tuu nem wada kinepa tun linggeman ni lugit ni kamelpud annel ni edum ni tuu ey meibbilang ni nanliwat hedin neamtaan tu law hu impahding tu.

⁴ Hedin mewan nansapatah hu hakey ni tuu, ey eleg tu pakannemnemen, anin ni lawah winu kayyaggud hu insapatah tun pehding tu, et meibbilang ni nanliwat hedin neamtaan tu law.

⁵ Hedin impahding ni hakey ni tuu ida huyya et neamtaan tu, man mahapul ni ebbuluten tu e impahding tu humman. ⁶ Niya mahapul ni i-appit tun APU DIOS hu hakey ni labah ni kalneroh winu gelding ma-lat ma-kal hu liwat tu. Ya padi hu mengi-appit ni nunyan kamei-appit ni ke-kalan ni liwat nunman ni tuu.

⁷ Hedin eleg hanggela etan ni tuu hu kalneroh winu gelding, ey dammutu hu dewwan paluma winu balug, et humman i-appit tu tep ya liwat tu. Ya hakey idan nunman ni sisit ey mei-appit tep ya liwat ey ya etan hakey ey kamei-appit ni

kagihheba. ⁸ Illaw tudda humman ni sisit di kadan ni padi et mamengulun i-appit ni padi etan kamei-appit tep ya liwat. Silluden tu buklew nunman ni sisit, nem eleg tu puttula ulu tu. ⁹ Ey iwwakgih tu hu kuheyaw nunman ni sisit di dingding ni altar et han tu iduyag hu natdaan di hengeg nunman ni altar. Huyya hu kamei-appit tep ya liwat. ¹⁰ Ya etan meikkadwan sisit ey i-appit ni padi e meikkahhakey ni megihheb meippuun di elaw ni pehding ni kamei-appit ni kagihheba. I-appit ni padi huyya ma-lat ma-kal hu liwat etan ni tuu.

¹¹ Hedin eleg hanggela etan ni tuu hu dewwan paluma winu balug, ey mahapul ni um-i-lin dewwan kiloh ni kakkayyaggud ni alinah, et humman i-appit tu tep ya liwat tu. Eleg tu hadin mansikan olibah winu hipan mengippeban-glu, tep mei-appit huyya tep ya liwat. ¹² Illaw tu etan ni padi humman ni alinah et gumemal, ma-lat keang-angan tun neiappit nan APU DIOS humman, et ita-pew tud edum ni kamei-appit ni kagihhebad altar. Mei-appit huyya tep ya liwat. ¹³ Ya padi mengi-appit ni nunman ma-lat meliwwan hu liwat idan nunman ni tuu. Ellan ni padi etan edum ni alinah tep neieng-eng humman ni hi-gatu henin tuka pehding ni alinah ni kamei-appit.' ”

Ya kamei-appit nan APU DIOS tep ya liwat

¹⁴ Huyyadda hu intugun APU DIOS nan Moses ni mahapul ni meunnud: ¹⁵ “Hedin wada hu hakey ni tuun nanliwat tep impahding tu hu beken ni lebbeng tun pehding di hipan neieng-eng nan

APU DIOS, anin eleg tu igeb-at, ey mahapul ni i-appit tu hakey ni lakkitun kalneroh winu lakkitun gelding ni endi dipektoh tu. Humman hu kamei-appit tep ya nanliwatan tu. Ya pambalol dan nunman ey meippuun di inhel idan aapapun kameunnud. ¹⁶ Mahapul ni mambeyyad etan tuu tep ya humman ni impahding tu niya eduman tu ibbayad tun dewampulun porsentoh, et humman multa tu. Iddawat tun padi humman ni ibbayad tu et ya etan padi hu mengi-appit ni nunman ni animal, ma-lat ma-kal hu liwat nunman ni tuun nambahul.

¹⁷ Ey hedin nanliwat hu hakey ni tuu tep eleg tu u-unnuden hu intugun APU DIOS, ey mahapul ni mambeyyad ni multa tu, anin ni eleg tu igeb-at humman ni nanliwatan tu. ¹⁸ Mahapul ni illaw tun padi hu hakey ni lakkitun kalneroh et iappit ni padi, tep ya liwat nunman ni tuu. Mahapul ni endi dipektoh ni nunman ni i-appit tu ey ustuh hu balol tu. Mei-appit humman ni kalneroh ma-lat ma-kal hu liwat tu. ¹⁹ Humman ni mei-appit ey bayad ni nanliwatan nunman ni tuu nan APU DIOS.”

6

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ² “Hedin nanliwat hu hakey ni tuun hi-gak e APU DIOS, tep nan-itek e kantuy netalak winu netakew etan impatelun edum tun hi-gatu winu nan-itek winu sinekew tu humman ni impatelu dan hi-gatu, ³ winu hedin kantu et himmak tu hu sinlak ni edum tu, nem ay insapatah tu e kantuy endi himmak tu, winu wada edum ni hanniman ni

impahding tun pambehhulan tu, ey mahapul ni heninnuy ida pehding tu: ⁴ Mahapul ni ibbangngad tu hu hipan inla tu tep ya itek tu, yadda pinilit tun inlad edum tun tuu, winu hipan sinekew tu, anin yadda impatelu dan hi-gatu winu indinel idan edum tun hi-gatu, winu netalak et hamaken tu, ⁵ winu inggeb-at tun inla, nem nan-itek. Mahapul ni ibbangngad tudda humman niya mambeyyad ni dewampulun pors-entoh etan ni tuun nengipahdingan tun nunman ni bahul ni nunman ni aggew ni pan-appitan tu tep ya liwat tu. ⁶⁻⁷ Mahapul ni illaw etan ni nambahul etan ni padi hu kamei-appit tep ya liwat, e ya lakkitun kalneroh ni endi dipektoh tu et iappit tun hi-gak e APU DIOS. Hedin beken, ey ya pihhu hu i-ali tu, meippuun di kameunnud ni balol nunman ni animal ma-lat ma-kal hu liwat nunman ni tuu.”

Ya meunnud ni pan-appitan ni kagihheba

⁸ Entanni ey kan mewan APU DIOS nan Moses ey ⁹ “Itugun mun Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tu eyadda meunnud ni pan-appitan ni kagihheba. Ya kamei-appit ni kagihheba ey mahapul ni meihha-ad di altar ni hanlabbi ingganah ni kakkabbuhhan, niya mahapul ni mannenneng hu apuy e eleg me-dep. ¹⁰ Hedin newa-wa ey ihhuklub ni padi etan kayyaggud ni balwasi tu, anin ya etan balwasi tun kamei-dah di nandallem, et linihan tu etan altar e e-kalen tu dep-ul ni neiappit ni kagihheba et iha-ad tud takdul nunman ni altar. ¹¹ Hedin ginibbuh tu, ey e-kalen tu etan kakkayyaggud ni imbalwasi

tu et ihullul tu etan tuka ibbalwasi dedan et ilaw tu etan dep-ul di a-allaw ni kampu, et tu ibbeng etan di puyek ni kameibbillang ni malinih. ¹² Ya etan apuy di altar ey mahapul ni eleg me-dep. Mahapul ni ha-adan ni padin ittungu hu altar ni kewa-wa-wa ey iyayyaggud tun ihha-ad diman hu kamei-appit ni kagihheba, et giheben tu taban nunman ni kamei-appit ni pekiddagyuman nan APU DIOS. ¹³ Entan tu liwwan e mahapul nisin mannenneng hu apuy di altar e eleg me-dep.

Yadda etan meunnud ni pan-appitan ni kayyaggud ni alinah

¹⁴ Huyyadda meunnud di pan-appitan ni kayyaggud ni alinah: Ellan ni hakey ni padin helag Aaron huyyan kamei-appit nan APU DIOS et ilaw tud hinanggan altar. ¹⁵ Ey um-ala etan padin hanggamal nunman ni alinah ni neha-adan ni mansikan olibah niya insensoh et giheben tud altar. Ya hamuy nunyan kamei-appit ey kamengippeamleng nan APU DIOS. ¹⁶⁻¹⁷ Ya etan natdaan ni alinah ni neiappit ey meidwat nan Aaron et yadda u-ungnga tu ma-lat kanen da. Kapyaan dan sinapay nem eleg da ha-adin kamampelbag et kanen dad dallin ni Tabernacle. Huyya hu iddawat APU DIOS ni patal idan padi di kamei-appit ni hi-gatun kagihheba. Neieng-eng humman ni kamei-appit henin kai-appit tep ya liwat niya bahul. ¹⁸ Meidwatan emin hu helag Aaron ni lalakki, anin idan helag tun edum ni aggew, tep humman patal da. Ey emin hu hipan tuun mengeppan nunman ni kennen ey mahapul ni neieng-eng nan APU DIOS.”

¹⁹ Huyyadda edum ni inhel APU DIOS nan Moses ni meunnud: ²⁰ “Yan aggew ni kei-eng-engan idan helag Aaron ni mampeddi ey mahapul ni man-appit idan APU DIOS ni hakey ni kiloh ni alinah, henin kamei-appit ni kewa-wawa. Mei-appit hu gadwa tu huyya ni kakkabbu-han ey mei-appit hu gadwa tun mahmahdem. ²¹ Mahapul ni mekamdugan ni mansikan olibah niya meihhe-eng di nepayyad ni palhu niya megennedwa. Ya hamuy tu huyyan kamei-appit ey kamengippeamleng nan APU DIOS. ²² Emin hu manhinnullul ni helag Aaron ey huyya i-appit dan ingganah nan APU DIOS etan ni aggew ni kei-eng-engan dan mampeddi. Megihheb huyyan kamei-appit. ²³ Ey eleg mabalin ni an kennen huyyan i-appit idan padi, tep kagihheban emin.”

Ya kamei-appit tep ya liwat

²⁴ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ²⁵ “Itugun mun Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tu eyadda tugun ni meunnud ni pan-appitan da tep ya liwat: Ya etan animal ni kamei-appit tep ya liwat ey neieng-eng nan APU DIOS, et humman hu, mahapul ni keklengen dad hinangga etan ni altar e kapengiklengin kagihheba ni kamei-appit. ²⁶ Ya etan padin mengi-appit ni nunman ey dammutun kennen tu patal tud dallin ni Tabernacle e neieng-eng daman APU DIOS. ²⁷ Ya etan mengeppa winu meittummuk eyan kamei-appit ey mambalin ni mei-eng-eng nan APU DIOS. Ey ya balwasin

mewakgihan ni kuheyaw ni kamei-appit ey mahapul ni ibbalbal etan di neputuk ni pengibbalbalan. ²⁸ Hedin pulan banga hu neiheengan ni neiappit ni detag, ey mahapul ni mephik. Hedin giniling ni banga hu neiheengan tu, ey mahapul ni mead-adan et maka-ulahan. ²⁹ Ejuh ida etan lalakkin u-ungngan padin dammutun mengngan ni nunman ni kamei-appit, tep huyya ey neieng-eng nan APU DIOS. ³⁰ Nem hedin meippahgep hu kuheyaw etan ni kamei-appit tep ya liwat di Nesantuh ni Kuwaltuh di Tabernacle, ey mahapul ni gihheben hu annel etan ni animal tep eleg mabalin ni kennen.

7

Ya kamei-appit ni ke-kalan ni bahul

¹ Huyyadda hu mahapul ni u-unnudun ni panappitan tep ya bahul: Huyyaddan kamei-appit ey mei-eng-eng nan APU DIOS. ² Mahapul ni mekleng humman ni kamei-appit di kapengiklengin kamei-appit ni kagihheba. Ey meiwwakgih hu kuheyaw tu etan di epat ni dingding ni altar. ³ Ey e-kalen ni padi emin taba, ya tabad ikul, emin etan taban wadad kad-an ni egeh tu, ⁴ ya etan dewwan basin et ya taban neilibutan da, niya etan altey tu, ma-lat maiappit di altar. ⁵ Gihheben ni padin emin ida huyyad altar, tep huyya kamei-appit nan APU DIOS tep ya bahul ni tuu. ⁶ Ejuh ida etan lalakkin u-ungngan padin mengngan ni nunman ni kamei-appit. Nem mahapul ni yad Tabernacle e kapanha-adin

APU DIOS hu pengngannan da, tep humman ni mekkan ey neieng-eng ni hi-gatu.

⁷ Nan-ingnggeh hu meunnud di kapan-appisi tep ya liwat niya bahul ni tuu e ellan ni padin mengi-appit hu detag ni animal ni kamei-appit. ⁸ Hedin ya dama etan belat ni animal ni kamei-appit ni kagihheba ey ellan ni padin mengi-appit ni nunman. ⁹ Ey emin hu kamei-appit ni begah ey ellan etan ni padin nengiappit ni nunman anin ni hipa neiheengan tu. ¹⁰ Nem emin etan begah ni eleg maiheeng ni kamei-appit ni mekkan, e nekamdugan ni mansikan olibah winu eleg, ey meidwat idan padin helag Aaron.

Yadda meunnud ni pan-appitan ni pekiddagyuman nan APU DIOS

¹¹ Huyyadda hu meunnud ni pan-appitan ni tuun pekiddagyuman tun APU DIOS: ¹² Hedin man-appit hu hakey ni tuun pansalamatan tun APU DIOS, ey i-e-dum tun i-appit hu mahdel niya meingpih ni sinapay ni eleg mekamdugan ni kamampelbag, nem mekamdugan ni mansikan olibah. ¹³ Ey dammutun i-e-dum tun i-appit hu sinapay ni mekamdugan ni kamampelbag. ¹⁴ Hanhakkey idan nunyan sinapay hu kamei-appit nan APU DIOS. Ey meidwat ida huyyan kamei-appit etan ni padin mengiwwakgih ni kuheyaw di altar. ¹⁵ Niya mahapul ni kennen ni emin ni nunman ni aggew hu detag etan ni animal ni kamei-appit ma-lat endi an metdaan.

¹⁶ Nem hedin man-appit hu hakey ni tuun pengippeang-angan tu e impahding tu insapatah

tu, winu inggeb-at tun man-appit, ey eleg mahapul ni kennen ni emin etan detag ni nunman ni aggew. Anin ni kennen dan kewa-waan tu hu natdaan hedin wada. ¹⁷ Nem hedin wada eleg mekkan ni nunman ni meikkadwan aggew, ey mahapul law ni megihheb. ¹⁸ Tep hedin kennen da etan metdaan ni katlun aggew, ey eleg law ebbulutan APU DIOS humman ni in-appit etan ni tuu et endi law silbitu, tep meibbillang law ni beken ni malinih. Ey ya etan tuun mengngan ni nunman ey heltapen tu hu ligat ni meippahding ni hi-gatu.

¹⁹ Hedin wada keittummukan etan ni detag ni kameibbillang ni beken ni malinih, ey eleg mabalin ni kennen humman ni detag, tep pi-yew, et mukun mahapul ni megihheb. Nem yadda etan edum ni detag ni neiappit ni nunman, ey dammutun kennen etan ni tuun kameibbillang ni malinih. ²⁰ Ey ya etan tuun kameibbillang ni beken ni malinih, nem mengngan ni detag ni neiappit ni pekiddagyuman idan tuun APU DIOS, ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS. ²¹ Ya etan tuun kinepa tu hu hipan eleg meibbillang ni malinih, anin ni ya tuu winu animal winu hipan kameibbillang ni beken ni malinih, nem kinan tu etan detag ni neiappit, ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS.”

²² Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ²³ “Ehel muddan helag Israel e eleg da kenna taban baka, ya kalneroh et ya gelding. ²⁴ Ey eleg da kenna hu taban animal ni netey winu pintey idan animal di muyung, nem dammutun meussal di edum ni kei-ussalan tu. ²⁵ Ya etan tuun mengngan

ni taban etan ni kagihheban kamei-appit nan APU DIOS ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS. ²⁶ Yadda helag Israel ey eleg mabalin ni da kennen hu kuheyaw ni animal winu sisit, anin ni di attu pambebleyan da. ²⁷ Ya etan eleg mengunnud ni nunya ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS.”

²⁸ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ²⁹ “Itugun muddan helag Israel e kammuy: Ya etan tuun man-appit ni pekiddagyuman ey i-ali tu edum ni kamei-appit nan APU DIOS. ³⁰ Tetngeden etan ni tuu humman ni kagihheban kai-appit ni taba et ya pagew ni animal et itagey tun peang-ang nan APU DIOS. ³¹ Ey gihheben ni padi humman ni tabad altar, nem ya etan pagew ey meidwat idan padi e hi Aaron et yadda u-ungnga tun lalakki. ³² Anin etan wannan ni ulpun animal, ³³⁻³⁴ et meidwat etan ni padin nengiwakgih ni kuheyaw niya nengiheb etan ni taban kamei-appit di altar. Tep ya etan pagew et ya wannan ni ulpu ey iddawat APU DIOS idan padi. Humman hu lebbeng tun meidwat ni ippatal idan helag Israel ni hi-gadan papaddid i-appit dan pekiddagyuman dan APU DIOS. Mahapul ni meunnud huyyan olden ni ingganah. ³⁵ Huyya hu meidwat ni patal idan papaddin u-unggan Aaron anin idan helag dan edum ni aggew. Netudun patal da huyya neipalpu eman ni neputukan dan mampeddi et mansilbiddan APU DIOS. ³⁶ Yan nunman ni aggew ni neputukan dan mampeddi ey in-olden APU DIOS idan helag Israel e iddawat da huyyan patal idan padi, et yadda helag dallin edum ni aggew. Mahapul ni

meunnud huyyan olden ni ingganah.

³⁷ Huyyadda meunnud ni pan-appitan ni kagi-hheba, ya pan-appitan ni begah, ya pan-appitan tep ya liwat, ya pan-appitan tep ya bahul, ya pan-appitan ni pampeddian niya pan-appitan ni pekiddagyuman nan APU DIOS.” ³⁸ Intugun nan APU DIOS ida huyyan Moses di eleg mebebleyid Duntug e Sinai eman ni nengioldenan tuddan tutu-u tun helag Israel e man-appit idan hi-gatudman.

8

Ya netuduan ida etan ni lalakkin u-ungnga idan Aaron ni mampeddi

¹ Kan APU DIOS nan Moses ni nunman ey ² “Ilaw mu hi Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tud heggeppan di Tabernacle. Itebin da hu balwasi dan balwasin padi, ya lanan kameussal ni neputuk ni mansilbin APU DIOS, ya kilaw ni lakkitun bakan kamei-appit tep ya liwat, ya dewwan lakkitun kalneroh et ya sinapay ni eleg meha-adan ni kapampelbag ni neiha-ad di agyag. ³ Ey ayagim idan emin hu bimmebley, et umliddadman di heggeppan di Tabernacle.”

⁴ Inu-unnud Moses humman ni inhel APU DIOS ni hi-gatu, et yan neamungan idan tuu ⁵ ey kantun hi-gaday “Adyah e ippahding ku hu inhel nan APU DIOS!” ⁶ Et ilaw tu hi Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tud hinanggaddan tuu, et ipahding tun hi-gada hu elaw ni panlinnih. ⁷ Impebalwasi tun Aaron etan kaibbalwasin padi et pambalkeh tu. Ey impehuklub tu etan ephod

e humman hu kamanta-pew ni kamei-dah ni balwasin padi, et pebalkeh tu etan balkeh ni neabel et mangged nunman ni ephod. ⁸ Niya inha-ad tu etan kameittekkap ni luput di pagew et ihudu tudman etan Urim et ya Thummim. *

⁹ Impapngget tun Aaron etan penget et itekap tu etan balituk ni medal di hinanggan nunman ni penget. Humman ni tu impahding ey neiunnud etan di inhel APU DIOS ni pehding tu.

¹⁰ Ey inla Moses etan lana et walgihan tu etan Tabernacle niyadda emin hu wadadman ma-lat maieng-eng idan APU DIOS. ¹¹ Inwalgih tu etan lana ni neminpittud altar anin idan hipan kameussal diman, henin besen niya etan neipetukan tu et mei-eng-eng ida. ¹² Et duyagan tun lana hu ulun Aaron et maieng-eng daman APU DIOS. ¹³ Inlaw tudda dama hu lalakkin u-unggan Aaron di hinanggan Tabernacle, et pebalwasi tu etan balwasi da ey impebalkeh tu balkeh da et papngget tu penget da, e inu-unnud tu hu intugun APU DIOS ni pehding tu.

¹⁴ Negibbuh humman et iappit Moses hu lakkitun baka tep ya liwat. Inta-pew nan Aaron niyadda u-ungnga tu hu ngamay dad ulun nunman ni baka ¹⁵ et han kelengan Moses. Immalan kuheyaw nunman ni baka et itdek tu kimeng tu et ida-nih tu etan di epat ni ha-duk ni dimmewdew ni dugun altar ma-lat ipahding tu hu elaw ni panlinnih. Et iduyag tu etan edum

* **8:8** 8:8 Hedin ya Urim et ya Thummim ey heni dewwan ekka-kut ni batun neibulsad ephod e kameussal di bubunut ni pengamtaan ni pinhed nan Apu Dios ni meippahding.

ni kuheyaw di hengeg ni altar ma-lat maieng-eng nan APU DIOS. ¹⁶ Inlan Moses emin hu taban neikuyeput di egeh niya etan ni altey, et ya etan dewwan basin niyadda neikuyeput ni taba et giheben tuddan emin di altar. ¹⁷ Et alen tudda etan natdaan ni parteh ni baka e humman ida hu belat, yadda laman, et yadda kinan tu et tu giheben idan emin di a-allaw ni kampu, tep humman hu inhel APU DIOS ni pehding tu.

¹⁸ Impeang-ang mewan nan Moses hu lakkitun kalneroh ni i-appit tun kagihheba. Et ita-pew nan Aaron niyadda lalakkin u-ungnga tu hu ngamay dad ulun nunman ni kalneroh, ¹⁹ et kelengen Moses. Tinaya tu etan kuheyaw et iwakgih tuddad dingding ni altar. ²⁰ Sinenegteg tu humman ni kalneroh et giheben tudda etan edum ni laman ni netegteg. Anin etan ulu et yadda taba et nekigiheb tu. ²¹ Inulahan tu egeh et yadda heli et pakigiheb tud altar. Ya kayyaggud ni hamuy ni nunman ni neiappit ni kagihheba ey kamengippeamleng nan APU DIOS.

²² Entanni ey impeang-ang nan Moses nan hi APU DIOS etan meikkadwan lakkitun kalneroh ni mekleng ni pampeddian di Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tu. Inta-pew da ngamay dad ulun kalneroh ²³ et kelengen nan Moses. Immalan kuheyaw et ha-adi tud wannan ni tangilan Aaron, et yad wannan ni am-ama-an ni ngamay tu niyad helitu. ²⁴ Et ha-adi tudda dama kuheyaw etan di wannan ni tangiladdan lalakkin u-ungngan Aaron, et yad wannan ni am-ama-an ni ngamay da niyad heli da. Et iwakgih tu etan edum ni kuheyaw di dingding ni altar.

²⁵ Inla tudda emin hu taba, anin taban neikuyeput di egeh niya etan ni altey, et ya etan dewwan basin niyadda neikuyeput ni taba, ya taban ikul tu et ya wannan ni ulpu tu. ²⁶ Ey immalan tellun klasih ni sinapay ni neieng-eng nan APU DIOS, e hakey ni sinapay ni eleg mehadan ni kamampelbag, ya hakey ni sinapay ni neha-adan ni mansikan olibah et ya meingpih ni sinapay, et ita-pew tuddad taba et yad wannan ni ulpun kalneroh. ²⁷ Impatnged Moses emin ida huyyan Aaron niyadda lalakkin u-ungnga tu et ita-gey dan impeang-ang nan APU DIOS. ²⁸ Inla mewan Moses ida humman et ita-pew tuddad kamei-appit ni kagihhebad altar et giheben tu. Humman hu kamei-appit ni pampeddian di Aaron et yadda u-ungnga tu. Ya hamuy idan nunman ni neiappit ey kamengippeamleng nan APU DIOS. ²⁹ Entanni ey inlan Moses hu pagew et ita-gey tun impeang-ang nan APU DIOS. Humman hu patal Moses etan di lakkitun kalneroh ni neiappit ni pampeddian idan padi. Huyya impahding tu tep inu-unnud tu intugun APU DIOS ni pehding tu.

³⁰ Immala mewan hi Moses ni lana et ya kuheyaw di altar et iwakgih tud Aaron et yadda u-ungnga tu et yad balwasi da. Henin nunya impahding tu ma-lat maieng-eng idan APU DIOS, anin idan balwasi da.

³¹ Kan Moses nan Aaron et yadda u-ungnga tuy “Ilaw yu etan detag di heggeppan di Tabernacle et iheeng yu et kanen yudman. Ey ekan yu etan ida sinapay di basket ni neiappit ni nampadian yu, tep humman intugun APU DIOS. ³² Giheb

yun emin hu metdaan ni detag et ya metdaan ni sinapay. ³³ Panha-ad kayu eyad heggeppan di Tabernacle ni pitun aggew ingganah megibbuh hu elaw ni kei-eng-engan yun pampeddian yu. ³⁴ Huyyan impahding tayun nunya ey meippuun di intugun APU DIOS ma-lat ka-kalan ni liwat yu. ³⁵ Mahapul nisin manha-ad kayud heggeppan di Tabernacle ni pitun aggew niya pitun hileng et ipahding yu hu intugun APU DIOS ni pehding yu ma-lat eleg kayu matey.”

³⁶ Et u-unnuden nan Aaron et yadda u-ungnga tun emin hu inhel Moses ni intugun APU DIOS.

9

Ya nengilepuan Aaron ni man-appit

¹ Yan newa-waan ni negibbuhan ni neieng-engan di Aaron et yadda u-ungnga tun lalakkin mampeddi ey ineyagan idan Moses, anin ida etan ni kamengipappanggulun helag Israel. ² Ey kantun Aaron ey “I-li kan hantoon tun lakkitun baka et ya lakkitun kalneroh ni endi dipektoh da et iappit muddan APU DIOS. I-appit mu etan baka tep ya liwat idan tuu ey hedin ya etan kalneroh, man iappit mun kagihheba. ³ Ey ehel muddan helag Israel et umi-liddan lakkitun gelding ni mei-appit tep ya liwat da, ya hantoon tun baka et ya kalneroh ni kamei-appit ni kagihheba. Emin ida huyyan mei-appit ey mahapul ni endi dipektoh da. ⁴ Ey man-appit idan bulug ni baka et ya lakkitun kalneroh ni pekiddagyuman dan APU DIOS. Unnudan dadda huyyan alinah ni neha-adan ni mansikan

olibah. Mahapul ni pehding idan tuu huyya, tep mampeang-ang hi APU DIOS ni hi-gayun nunya.”

⁵ Inlaw idan tutu-ud hinanggan Tabernacle ida humman ni inhel nan Moses et maemung idan menaydayaw nan APU DIOS. ⁶ Kan Moses ey “Huyya inhel APU DIOS ni pehding yu ma-lat mampeang-ang ni hi-gayu hu kaumhilin dayaw tu.”

⁷ Et kan Moses nan Aaron ey “Lakkay di altar et man-appit ka tep ya liwat, ey man-appit kan kagihheba ma-lat ma-kal liwat mu et ya liwat idan tuu. Ipahding mu huyya meippuun di intugun APU DIOS.”

⁸ Et lumaw hi Aaron di altar et kelengen tu etan hantoon tun bakan kamei-appit tep ya liwat tu.

⁹ Indawat idan u-ungnga tun laki hu kuheyaw, et itdek tu kimeng tu et ida-nih tuddad heni haduk ni dimmewdew di dugun altar, et iduyag tu etan natdaan ni kuheyaw di hengeg ni altar.

¹⁰ Giniheb tudman di altar hu taba, yadda basin et ya altey ni neiappit tep ya liwat e inu-unnud tu intugun APU DIOS ni inhel Moses. ¹¹ Nem tu giniheb di a-allaw ni kampu etan ida detag et ya belat.

¹² Negibbuh humman et kelengen Aaron etan i-appit tun kagihheba, et idwat idan lalakkin u-ungnga tu hu kuheyaw nunman ni animal et iwakgih tuddad dingding ni altar. ¹³ Ey hinakkehakkey dan indawat ni hi-gatu etan ida negenedged ni detag, anin ya ulu et giheben tuddad altar. ¹⁴ Inulahan tudda wadad egeh et yadda heli et giheben tudda etan di altar.

¹⁵ Negibbuh humman et peang-ang tu etan gelding ni kamei-appit tep ya liwat idan tuu et kelengen tu, henin impahding tu etan ni neiappit tep ya liwat tu. ¹⁶ In-appit tu humman ni kagihheba e inu-unnud tu hu kameunnud ni kapan-appisi. ¹⁷ Et hantu peang-ang etan kamei-appit ni begah e gimmamal, et pakigiheb tud altar e in-edum tudda etan di edum ni kamei-appit ni kagihheba.

¹⁸ Kinleng tu etan bulug ni baka niya etan lakkitun kalneroh ni kamei-appit ni pekiddagyu-man idan tuun nan APU DIOS. Indawat idan lalakkin u-ungnga tu etan kuheyaw idan nun-man ni animal et iwakgih tuddad dingding ni altar. ¹⁹⁻²¹ Inta-gey tudda etan pagew et ya ulpu et peang-ang tuddan APU DIOS meippuun di inhel Moses ni pehding tu. Inta-pew tuddadman etan ida taban lakkitun baka, ya taban lakkitun kalneroh, ya taban ikul da, ya tabad kad-an ni egeh da, yadda basin da niya altey da ma-lat giheben tuddad altar.

²² Negibbuh humman et ita-gey tu hu ngamay tud hinanggaddan tuu et bendisyonan tudda et han melehbeng e nalpu etan di altar. ²³ Et humgep di Moses nan Aaron di Tabernacle. Entanni ey immehep ida et bendisyonan dadda etan tutu-u, ey nampeang-ang hu kaumhilin dayaw APU DIOS ni hi-gadan emin. ²⁴ Ey pin-hakkeyey impaelin APU DIOS hu kamantetebbel ni apuy, et giheben tun emin etan ida neiappit ni kagihheba et yadda tabad altar. Inang-ang idan tuu humman ey ida kamantetekkekuk ni amleng da et lumukbub idad puyek.

10

Ya nanliwatan di Nadab nan hi Abihu

¹ Hedin di Nadab nan Abihu e u-ungngaddan Aaron ni laki ey inla da etan pengiggihheban ni bangbanglun insensoh, et ha-adan dan ngalab et wakgihan dan insensoh et peang-ang dan APU DIOS. Huyyan impahding da ey eleg da u-unnuden hu intugun APU DIOS ni pehding dan mengihheb ni insensoh. ² Et humman hu, endi maptek ey impaelin APU DIOS hu apuy et matey idad hinangga tu.

³ Kan Moses nan hi Aaron ey “Huyya hu pinhed APU DIOS ni e-helen etan di kantun ‘Mahapul ni emin ida mansilbin hi-gak ey amtaen da e kayyagguddak ni peteg niya meiddeyyawwak idad tuuk.’ ” Nem kapakdag Aaron hu i-ineng.

⁴ Ineyagan nan Moses di Mishael nan Elsaphan e u-ungngaddan Ussiel, e agin a-ammed Aaron, et kantun hi-gaday “Ekal yu annel ida eyan dewwan agi yu eyad yuka pandaydayawi et ilaw yuddad a-allaw ni kampu” ⁵ Immalidda et itnged dad balwasi etan idan netey et iguyud daddad a-allaw ni kampu e inu-unnud da hu inhel Moses ni pehding da.

⁶ Entanni ey kan Moses nan Aaron et yadda u-ungnga tu e di Eleasar nan Ithamar ey “Hagu yu bewek yu niya entan tu bi-ki balwasi yu malat eleg yu peang-ang e kayu kaumlelemyung. Tep hedin peang-ang yu lemyung yu, man mettey kayu ey illagat APU DIOS idan emin hu helag Israel tep ya bunget tu. Nem yadda edum tayun helag Israel ey dammutun peang-ang da

lemjung da, tep ya neteyyan ida eyan dewwan pintey APU DIOS ni apuy. ⁷ Ey entan tu hi-yan eya heggepan di Tabernacle, tep neieng-eng kayun panggunnun APU DIOS neipalpun neduygan ni ulu yun lana.” Et u-unnuden da humman ni intugun Moses ni pehding da.

⁸ Entanni ey kan APU DIOS nan Aaron ey ⁹ “Eleg mabalin ni kayu umhegep idan helag mu eyad Tabernacle e kad-an ku, hedin imminum kayun kaumbuteng, tep hedin hanniman pehding yu, man mettey kayu. Mahapul ni u-unnuden idan helag mun ingganah huyyan olden. ¹⁰ Ey mahapul ni amtaen yu hedin hipadda etan neieng-eng ni hi-gak niya hedin hipa kei-ussalan da. Niya mahapul ni amtaen yu hu kameibbilang ni malinih niyadda etan kameibbilang ni beken ni malinih. ¹¹ Ey mahapul ni ituttuddum idan helag Israel ni emin hu intugun kun inhel kun Moses.”

¹² Entanni ey kan Moses nan Aaron et yadda etan ni dewwan u-ungnga tun di Eleasar nan Ithamar ey “Aleyu etan natdaan ni alinah ni neiappit nan APU DIOS et kapyaan yun sinapay. Nem entan tu kamdugin kamampelbag. Ey ekan yud takdul ni altar tep neieng-eng nan APU DIOS. ¹³ Mahapul ni kennen yudda humman di kad-an ni neieng-eng ni lugal, tep humman ni mekkan ni kamei-appit ni hi-gatu hu patal yu ey patal ida daman helag yu. Huyya tugun tun e-helen kun hi-gayu. ¹⁴ Nem dammutun kennen yudda pagew niya ulpun neipeang-ang nan APU DIOS di attun kameibbilang ni malinih. Tep patal yun emin idan helag yun lalakki et yadda bibi-i humman ni i-appit idan edum yun

helag Israel ni pekiddagyuman dan APU DIOS. ¹⁵ Humman idan ulpu et ya pagew ey meillaw di altar e pengiggihheban ni taba et meita-gey ni meippeang-ang nan APU DIOS. Ey huyyadda patal yu et yadda helag yun ingganah meippuun di intugun tu.”

¹⁶ Minahmahan Moses hedin hipa neipahding etan ni gelding ni neiappit ni ke-kalan ni liwat, et yan nengamtaan tun negiheb ey imbunget tud Eleasar nan Ithamar e natdaan ni u-ungngan Aaron. ¹⁷ Kantun hi-gaday “Kele eleg yu kanen di dallin ni Tabernacle humman ni neiappit ni ke-kalan ni liwat? Tep humman ni neiappit ey neieng-eng nan APU DIOS. Indawat tun hi-gayu ma-lat iappit yun ke-kalan ni liwat idan tuu. ¹⁸ Eleg yu ihgep hu kuheyaw nunman ni neiappit di bawang ni Tabernacle. Et humman hu, gullat et, kinan yud dallin. Kaw eggak itugun e hanniman pehding yu?”

¹⁹ Hinumang Aaron ey kantuy “Tam nan-appit ida tuun nunya nan APU DIOS ni ke-kalan ni liwat da niya nan-appit idan kagihheba. Nem bimmunget damengu hi APU DIOS et pateyen tudda dewwan u-ungngak. Kaw kammu nem um-amleng hi APU DIOS hedin kinan kun nunya hu detag ni neiappit ni ke-kalan ni liwat?” ²⁰ Dingngel Moses humman ni inhel Aaron ey inebulut tu.

11

Yadda etan dammutun kennen et ya eleg ma-balin ni kennen

¹ Kan APU DIOS di Moses nan hi Aaron ey “Ehel yuddan ² edum yun helag Israel e yadda hu animal ni dammutun kennen da ³ ey yadda etan negadwa kukub da niya daka pennidwaan galgala hu kinan da. ⁴⁻⁶ Nem eleg mabalin ni kennen yu kamel, ya badger niya rabbit, tep ma-nut daka pennidwaan galgala hu kinan da, nem eleg megadwa kukub da winu heli da. Et humman hu, eleg ida meibbillang ni malinih. ⁷ Entan tu ekan hu killum, tep ma-nut negadwa kukub da, nem eleg da pennidwaan galgala hu kinan da. Et humman hu, eleg ida meibbillang ni malinih. ⁸ Entan tudda ekan huyyan animal ey entan tu kapa annel da hedin netey ida tep eleg ida meibbillang ni malinih.

⁹ Hedin yadda mategun wadad danum, ey ebuh ida hu wada lukhip tu niya ipay tun dammutun kennen yu. ¹⁰⁻¹¹ Entan tu ekan ida endi lukhip tu niya ipay tu, tep eleg ida meibbillang ni malinih. Ey entan tudda kapa hedin netey ida. ¹² Pidwaek ni e-helen, e eleg mabalin ni yu kennen hu hipan mategun wadad danum ni endi lukhip tu niya ipay tu.

¹³⁻¹⁹ Yadda sisit ni eleg mabalin ni kennen yu ey ya tulduh, ya akup, ya gawwang, ya falcon, ya kukkuk, ya sisit ni kamengngan ni netey, ya butbut, ya ostrich, ya seagull, ya stork, ya heron, ya pelican, ya cormorant, ya hoopoe, ya panniki niya litlit.

²⁰ Emin hu nepayakan ni insect ni epat heli tun kaumkadap ey entan tu ekan, tep eleg ida meibbillang ni malinih. ²¹ Nem yadda edum

ni nepayakan ni insect ni kaumpaytuk ey ida kameibbillang ni malinih et dammutun kennen yudda. ²² Henin dudun, ya cricket niya taggunay. ²³ Nem yadda edum ni nepayakan, nem ida kaumkadap ey entan tudda ekan, tep eleg ida meibbillang ni malinih.

²⁴ Ya tuun nengapan netey ni annel idan nunyan animal ey meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ²⁵ Hedin gegliden ni tuu annel idan nunyan animal, ey mahapul ni pepu-ut tun balbalan balwasi tu, nem mannenneng ni meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling.

²⁶ Yadda netey ni animal ni eleg megadwa kukub da winu eleg da pennidwaan galgala hu kinan da ey eleg ida meibbilang ni malinih. Et ya etan tuun mengeppan annel da ey meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ²⁷ Yadda netey ni animal ni epat heli dan wada kimeng da ey eleg ida meibbilang ni malinih, et ya etan tuun mengeppan annel da ey meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ²⁸ Hedin pini-dit winu ginlid ni hakey ni tuu hu netey ni animal, ey mahapul ni pepu-ut tun balbalan hu balwasi tu, nem mannenneng ni meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling.

²⁹⁻³⁰ Emin hu moles, ya utut, ya kallulu, ya kutkutli niya silay ey eleg ida meibbilang ni malinih. ³¹ Et ya etan tuun mengeppaddan nunman anin ni mategudda winu netey ida ey meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ³² Meibbillang daman beken ni malinih

hu hipan ke-gahan da hedin netey ida, henin keyew, ya luput, ya lalat, ya langgusih, winu hipan kameussal. Et humman hu, mahapul ni meitta-mel idad danum, nem eleg ida damengu meibbillang ni malinih ingganah mehilleng.

³³ Hedin na-gah hu netey ni annel dad pulan banga ey meibbillang ni beken ni malinih anin ya neihududman. Et humman hu, mahapul ni pephiken yu humman ni banga. ³⁴ Yadda kennen ni neduyagan ni danum ni neiha-ad diman ni banga ey entan tu ekan tep meibbillang law ni beken ni malinih. Ey eleg mabalin ni innumen yu hu danum ni neiha-ad diman tep meibbillang ni beken ni malinih. ³⁵ Anin ni pugun ni kapengihhe-engin sinapay winu banga et hedin na-gahan ni netey ni annel idan nunman ey meibbillang ida law ni beken ni malinih. Et humman hu, mahapul ni bahbahen yudda.

³⁶ Nem hedin hebwak winu tangkih ni danum hu na-gahan idan nunman ni netey ey nanengtun meibbillang ni malinih etan danum, nem ya etan tuun an mengkal hu meibbillang ni beken ni malinih. ³⁷ Hedin na-gahan idan nunman ni netey hu bukel ni meitnem ey nanengtun meibbillang ni malinih. ³⁸ Nem hedin neita-mel etan bukel ey na-gahan idan nunman ni netey ey meibbillang ni beken ni malinih.

³⁹ Ya etan animal ni dammutun kennen ey meibbillang ni beken ni malinih hedin netey. Et humman hu, ya etan tuun mengeppan netey ni annel tu ey eleg meibbillang ni malinih ingganah mehilleng. ⁴⁰ Ya etan tuun mengngan winu mengged ni nunman ey mahapul ni ibbalbal tu

balwasi tu, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilleng.

⁴¹⁻⁴² Eleg mabalin ni kennen yudda kamambinulluh winu kamangkinaddap di puyek ni epat winu dakel heli tu tep eleg ida meibbillang ni malinih. ⁴³ Entan tudda ekan humman ma-lat eleg kayu maibilang ni beken ni malinih. ⁴⁴ Entan tudda nisi kapa niya entan tudda ekan humman ni kamambinulluh winu kamangkinaddap di puyek ma-lat eleg kayu mambalin ni beken ni malinih. Tep hi-gak e AP-APU e Dios yu ey kayyagguddak ni peteg. Et humman hu, mahapul ni kayyaggud kayu daman peteg. ⁴⁵ Hi-gak e AP-APU hu nengipengulun hi-gayun neniyanan yun Egypt, ma-lat hi-gak hu daydayawen yun Dios yu. Et humman hu, mahapul ni kayyaggud kayu e endi yu pehding ni lawah, tep hi-gak ey kayyagguddak ni peteg.*

⁴⁶ Huyyadda meunnud ni tugun meippanggep ni animal, yadda sisit, yadda mategun wadad danum, yadda kamangkinaddap, yadda kamambinulluh niyadda kamandinallan di puyek. ⁴⁷ Mahapul ni paka-ang-angen yu hedin hipadda dammutun kennen yun kameibbillang ni malinih niyadda eleg mabalin ni kennen yun eleg meibbillang ni malinih.”

12

Ya meunnud ni pan-unggaan ni bii

* **11:45** 11:45 Ang-ang yu hu Leviticus 19:2 et ya 1 Peter 1:16.

¹ Immehel mewan hi APU DIOS nan Moses ey kantuy: Yaddahhuy hu meunnud ni pan-ungngaan idan biin helag Israel. ² “Hedin newad-an hu hakey ni bii et man-ungngan laki, ey meibbillang ni beken ni malinih ni pitun aggew henin kaelliin kamelpud annel tun kabulabulan. ³ Ya etan gelang ey mahapul ni mekuggit ni meikkewwalun aggew tu. ⁴ Ey meibbillang ni beken ni malinih ni hambulan et tellun aggew tep ya kuheyaw ni impakewah tun nan-ungngaan tu. Eleg ni mabalin ni tu keppaen ida kameussal di kapandeyyaw niya eleg mabalin ni an umhegep diman ingganah megibbuh pengippahdingan tun elaw ni panlinnih ni annel.

⁵ Hedin bii in-ungnga tu, ey meibbillang ni beken ni malinih ni dewwan lingguan, henin kaelliin kamelpud annel tu. Ey hehgeden tu dewwan bulan et enem ni aggew et han dammutun ippahding tu elaw ni panlinnih ni kuheyaw tep ya nan-ungngaan tu.

⁶ Hedin negibbuh hu nengipahdingan tun elaw ni panlinnih etan ni in-ungnga tun laki winu bii, ey mahapul ni illaw tu etan ni padi hu hantoon tun kalneroh di heggepan di Tabernacle et iappit tun kagihheba nan APU DIOS. Ey illaw tu hu hakey ni paluma winu balug et iappit tu tep ya liwat tu. ⁷ Ellan etan ni padi humman et iappit tu, et han dammutun meibbillang ni malinih etan bii. Huyyadda hu mahapul ni pehding ni bii hedin negibbuh ni nan-ungnga.

⁸ Nem hedin newetwet etan bii et eleg tu hanggela hu kalneroh, ey dammutu hu dewwan paluma winu dewwan balug. Mei-appit hu hakey

ni kagihheba ey mei-appit hu hakey tep ya liwat tu. Huyya pehding ni padin man-appit ma-lat dammutu mewan ni meibbillang ni malinih etan bii.”

13

Ya meunnud meippanggep ni degeh ni belat

¹ Kan APU DIOS di Moses nan hi Aaron ey
² “Hedin wada hakey ni tuun wada simmemel di belat tun anggetakkut ni gulid winu pelha winu wada limmebag di belat tu, winu mablah belat tu, ey ilaw yu padi e hi Aaron winu hakey ni helag tu. ³ Mahapul ni ang-angen ni padi humman ni gulid et hedin bimmelah hu bewek etan di belat ni negulid niya himmalem, ey anggetakkut humman ni degeh et mahapul ni e-helen ni padi e meibbillang humman ni tuun beken ni malinih.

⁴ Nem hedin eleg humelem etan nebebla ey eleg bumlah hu bewek, ey appilen ni ebuh ni padi humman ni tuun pitun aggew. ⁵ Et hedin nedatngan hu meikkeppitun aggew, ey ang-angen mewan ni padi humman ni tuu et hedin eleg maihinap etan gulid di annel tu, ey appilen tun pitu pay ni aggew. ⁶ Ey ang-angen mewan ni padin kapitun aggew et hedin napwahan, ey e-helen ni padi e meibbillang ni malinih humman ni tuu, tep gulid ni ebuh humman. Nem mahapul ni ibbalbal etan ni tuu balwasi tu et han maibilang ni malinih. ⁷ Nem hedin meibbangngad humman ni gulid tu et meihhinnap, ey mahapul ni an mampeang-ang mewan etan ni padi. ⁸ Et hedin neihinap, ey

e-helen tu e meibbillang ni beken ni malinih humman ni tuu niya e-helen tu e anggetakkut humman ni gulid tu, tep kamei-tan.

⁹ Emin hu tuun wada gulid tun kamei-tan ey mahapul ni an mampeang-ang ni padi. ¹⁰ Et hedin ang-angen tu ey limmebag niya nebebla ey bimmelah bewek diman, ¹¹ ey humman keang-angan tu e kamei-tan humman ni gulid. Et humman hu, e-helen ni padi e meibbillang ni beken ni malinih humman ni tuu. Et eleg law mahapul ni appilen tu ma-lat ang-ang-angen tu, tep nanna-ud ni meibbillang ni beken ni malinih humman ni tuu.

¹²⁻¹³ Nem hedin napwahan etan gulid tu et ebuh law piklat ni wada, ey e-helen ni padi e kantuy 'Meibbillang ka law ni malinih.' ¹⁴⁻¹⁵ Nem hedin meibbangngad hu nebeblad annel tu, ey e-helen ni padi e kantuy 'Leprosih huyya, meibbillang kan beken ni malinih.'

¹⁶ Nem hedin napwahan humman ni nebebla, et mambangngad hu ang-ang dedan etan ni belat etan ni tuu, ey mahapul ni umlaw di kad-an ni padi ¹⁷ ma-lat ang-angen tu mewan. Et hedin kayyaggud law etan belat ni tuu, ey e-helen ni padi e dammutu law ni meibbillang ni malinih etan tuu.

¹⁸ Hedin wada hakey ni tuun napwahan hu pelha tu, ¹⁹ nem entanni ey wada kamanlelbag ni mablah ang-ang tu winu wada kamandadalang niya mablah ni neihullul ni simmemel di kad-an lan pelha, ey mahapul ni umlaw etan tuud kad-an ni padi, et tu peang-ang hedin hipa humman.

²⁰ Hedin ang-angen ni padi ey himmalem niya

bimmelah hu bewek diman, ey e-helen tu e meibbillang humman ni tuun beken ni malinih, tep kamei-tan humman ni degeh ni belat. ²¹ Nem hedin eleg bumlah hu bewek etan di limmebag niya eleg humelem et lektattuy neumah, ey mahapul ni appilen ni padi humman ni tuun pitun aggew. ²² Et hedin yan nunman ni pitun aggew ey neihinap etan mablah di annel tu, ey mahapul ni e-helen ni padi e meibbillang ni beken ni malinih humman ni tuu, tep kamei-tan hu degeh tu. ²³ Nem hedin eleg maihinap e nepiklatan ni ebuh, ey e-helen ni padi e meibbillang ni malinih humman ni tuu.

²⁴ Hedin neatungan etan belat ey bimmelah winu dimmalang hu petek ni neatungan, ²⁵ ey mahapul ni tu peang-ang ni padi. Et hedin ang-angen tu ey bimmelah hu bewek diman niya himmalem humman ni neatungan, ey meibbillang ni beken ni malinih humman ni tuu, tep kamei-tan humman ni degeh ni belat tu. ²⁶ Nem hedin eleg bumlah hu bewek etan di neatungan niya kamangkeibbanggad hu ang-ang dedan ni belat tu, ey appilen ni padin pitun aggew. ²⁷ Ang-angen tu mewan ni meikkeppitun aggew, et hedin kamangkeihhinnap mewan etan nebeblad annel etan ni tuu, ey e-helen ni padi e eleg meibbillang ni malinih humman ni tuu, tep kamei-tan humman ni degeh ni belat tu. ²⁸ Nem hedin napwahan etan nebebla, nem neatungan ni ebuh et mepiklatan, ey humman keang-angan tu e eleg mei-tan humman ni degeh. Et e-helen ni padi e meibbillang ni malinih etan ni tuu.

²⁹ Ya etan laki winu biin wada nebeblad ulu tu winu pangal tu, ³⁰ ey mahapul ni ang-angen ni padi, et hedin himmalem niya himmin-appil hu ang-ang ni bewek diman, ey e-helen ni padi e meibbillang ni beken ni malinih humman ni tuu, tep kamei-tan humman ni degeh tu. ³¹ Nem hedin ang-angen ni padi ey beken ni hanniman, mahapul ni appilen tun pitun aggew. ³² Ey ang-angen mewan ni padin meikkeppitun aggew, et hedin eleg maihinap ey eleg humelem niya hedin eleg humin-appil hu ang-ang ni bewek diman, ³³ ey mahapul ni memukmukan humman ni tuu, nem eleg tu kep-uhi hu bewek di pettek ni nebebla. Ey appilen tu mewan ni pitun aggew. ³⁴ Hedin nedatngan hu meikkeppitun aggew, ey ang-angen mewan ni padi et hedin eleg maihinap niya eleg humelem, ey e-helen tu e meibbillang ni malinih humman ni tuu. Ey mahapul ni ibbalbal etan ni tuu balwasi tu malat maibilang ni malinih humman ni tuu. ³⁵ Nem hedin neibangngad etan nebebla et neihinap, ³⁶ ey mahapul ni pidwaen mewan ni padin ang-angen, et hedin tu-wangun neihinap hu nebebla ey e-helen tu e beken ni malinih humman ni tuu, anin ni eleg humin-appil hu ang-ang etan ni bewek. ³⁷ Nem hedin ang-angen ni padi ey eleg maihinap etan nebebla, tep napwahan ey kamemmel hu bewek diman, ey e-helen ni padi e meibbillang ni malinih etan tuu.

³⁸ Hedin wadadda simmemel ni mangkablak di belat ni laki winu bii, ³⁹ ey mahapul ni ang-angen ni padi, et hedin beken ni mablak ni peteg, ey e-helen ni padi e meibbillang ni malinih etan tuu

tep eleg mei-tan humman ni degeh.

⁴⁰⁻⁴¹ Anin ni nemukmukan hu hakey ni tuu tep naplag bewek tu, et meibbillang ni malinih humman ni tuu. ⁴² Nem hedini wada simmemel ni mangkadlang ey mablah etan di naplagan ni bewek di ulu tu, ey kamei-tan humman ni degeh ni belat tu. ⁴³⁻⁴⁴ Et mahapul ni ang-angen ni padi humman ni tuu, et hedini tu-wangun wada mangkadlang niya mablah ni gulid di ulu tu, ey e-helen tu e meibbillang ni beken ni malinih humman ni tuu, tep kamei-tan humman ni degeh.

⁴⁵ Ya etan tuun wada degeh tun kamei-tan, ey mahapul ni mambalwasin nebi-ki ey eleg tu heggua bewek tu niya hennian tu bungut tu. Ey itektekkek tu hu 'Beken nak ni malinih! Beken nak ni malinih!' ⁴⁶ Mannenneng ni meibbillang ni beken ni malinih humman ni tuu ingganah ni me-kal humman ni degeh ni belat tu. Ey mahapul ni meappil et an manha-ad di a-allaw ni kampu et meidawwid edum tun tuu.

Ya olden ni meippanggep ni buut di luput

⁴⁷⁻⁴⁹ Hedini bimmuut hu balwasin nekapyad dutdut ni kalneroh winu kayyaggud ni luput, winu kumpulmih ni nekapyad katat niya hedini yadda humman ey meatta winu madmadlanggan, ey humman ida etan kameihhinnap. Et humman hu, mahapul ni ang-angen ni padi. ⁵⁰ Binbini ni padi humman ni bimmuut ey ellan tu et itlu tun pitun aggew. ⁵¹ Hedini nedatngan etan meikkeppitun aggew ey binbini tu mewan, et hedini neihinap ida humman ni buut,

ey meibbillang ni beken ni malinih. ⁵² Et emin ida etan luput winu katat ni wada hanniman ni buut ni kameihhinnap, ey mahapul ni gihheben etan ni padi.

⁵³ Nem hedin ang-angen ni padi ey eleg maihinap, ⁵⁴ ey pebalbal tu etan luput et iwaklin tu mewan ni pitun aggew. ⁵⁵ Hedin nedatngan etan nagtud ni aggew et ang-angen tu ey eleg huminappil hu ang-ang tu, ey anin ni eleg maihinap etan buut et meibbillang ni beken ni malinih. Et humman hu, mahapul ni gihheben anin hedin kantu et wadad beneggan winu hangga-an ni balwasi etan buut. ⁵⁶ Nem hedin ang-angen ni padi ey kamangke-kal etan buut ni nengibalbalan da, ey bi-kien tu humman ni nebuutan et ekalen tu. ⁵⁷ Nem hedin mewedda mewan etan buut et meihhinnap, ey mahapul ni gihheben humman ni balwasi. ⁵⁸ Nem hedin neibalbal etan luput ey neendi etan buut, ey mahapul ni ippidwan ibbalbal et han maibilang ni malinih.

⁵⁹ Huyyadda mahapul ni u-unnuden hedin bimmuut hu luput winu balwasin nekapyad dutdud ni kalneroh winu kayyaggud ni luput winu katat et han dammutun meibbillang ni malinih winu beken ni malinih.”

14

Ya pehding etan ni tuun na-kal hu degeh ni belat tu

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey
² “Huyyadda meunnud ni pengippahdingan ni elaw ni panlinnih hedin na-kal hu degeh ni belat ni kamei-tan. Mahapul ni meillaw nan padi

etan tuun na-kal hu henin nunman ni degeh tu, ³ ma-lat ilaw tu humman ni tuud a-allaw ni bebley et pakabbinbinen tu. Et hedin makulug ni napwahan hu humman ni degeh ni belat tu, ⁴ ey e-helen ni padi etan ni tuu et i-li tu hu dewwan sisit ni kameibbillang ni malinih ni kamei-appit, ya keyew ni sedar, ya madlang ni sinulid et ya pingin hissop. ⁵ Ey immandal ni padi e keklengen da etan hakey ni sisit etan di neiteyan pulan mahukung ni duyu ni neha-adan ni pakeahul ni danum di hebwak. ⁶ Ey itta-mel ni padi etan di kuheyaw ni sisit ni nakleh hu hakey ni mategun sisit e pekitta-mel tu etan madlang ni sinulid et ya etan keyew ni sedar. ⁷ Niya iwwakgih tu etan kuheyaw ni meminpittu etan ni tuun na-kal degeh tu. Ey han tu inhel etan ni tuu e meibbillang law ni malinih. Hedin ginibbuh ni padi ey peteyyab tu law etan hakey ni sisit di a-allaw ni bebley.

⁸ Humman ni tuun na-kal degeh ni belat tu ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu niya kep-uhan tu emin hu bewek di annel tu, anin ni iming tu, et han pan-emeh et han maibilang ni malinih. Et han dammutu law ni umhegep di kampu, nem eleg ni umhegep di baley dan pitun aggew. ⁹ Yan meikkeppitun aggew ey kep-uhan tu mewan ni emin hu bewek di annel tu, ya bewek di ulu tu, ya iming tu niya kidey tu. Ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu niya man-e-meh et han law maibilang ni malinih.

¹⁰ Yan meikkewwalun aggew ey um-i-li humman ni tuun dewwan hantoon dan lakkitun kalneroh et ya hakey ni labah ni kalneroh

ni endi dipektoh da, ya nehuluk ni dewwan kiloh ni kayyaggud ni alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah, et ya hambasuh ni mansikan olibah. ¹¹ Ey illaw ni padi etan tuu et yadda i-appit tud heggeppan di Tabernacle di kad-an APU DIOS. ¹² Ellan ni padi hu hakey etan ni kalneroh, et ya hambasuh ni mansika et ita-gey tu et peang-ang tun APU DIOS et maiappit tep ya bahul. ¹³ Keklengen tu humman ni kalneroh etan di kapengiklengin kamei-appit tep ya liwat niya kamei-appit ni kagihheba. Humman ni kalneroh ni kamei-appit tep ya bahul ey meidwat idan padi, henin kamei-appit tep ya liwat. Humman ida ey neieng-eng nan APU DIOS. ¹⁴ Hedin neg-ibbuh ni kinleng ni padi, ey um-alan kuheyaw nunman ni kalneroh, et ha-adan tu wannan ni tangilan nunman ni nan-appit, ya am-ama-an ni wannan ni ngamay tu et ya heli tu ma-lat maibilang law ni malinih humman ni tuu.

¹⁵ Um-ala mewan etan padin lanan olibah et iduyag tud willin tepayya tu ¹⁶ et itdek tu wannan ni ledledengngan tu et iwakgih tun meminpittud hinanggan Tabernacle e kad-an APU DIOS. ¹⁷ Ey ihha-ad ni padi etan edum ni natdaan ni lanan olibah etan idad neha-adan ni kuheyaw e yad wannan ni tangilan nunman ni nan-appit, yad wannan ni am-ama-an ni ngamay tu niya heli tu et maibilang ni malinih humman ni tuu. ¹⁸ Ey ya etan natdaan ni lanan olibah, ey ihha-ad ni padid ulu etan ni tuu, ma-lat ma-kal liwat tun APU DIOS et maibilang ni malinih.

¹⁹ Ey i-appit ni padi etan kamei-appit tep ya liwat, ey pehding tu etan elaw ni panlinnih etan

di tuun na-kal degeh tu. Hedin negibbuh ey keklengen tu etan kamei-appit ni kagihheba ²⁰ et iappit tud altar e i-e-dum tu etan alinah ni kamei-appit. Pehding ni padi humman ni elaw ni panlinih ma-lat maibilang ni malinih etan tuu.

²¹ Hedin newetwet etan tuu et eleg tu hanggela hu dewwan pakeetteng tun lakkitun kalneroh ey anin ni hakey i-ali tun i-appit tu tep ya bahul, ya hangkiloh ni kayyaggud ni alinah ni nekamdugan ni mansikan olibah, et ya hambasuh ni mansikan olibah. Humman ni kamei-appit ni ke-kalan ni liwat etan ni tuu ey itta-gey ni padi et peang-ang tun APU DIOS. ²² Um-i-li mewan humman ni tuun dewwan paluma winu dewwan balug, et mei-appit hu hakey tep ya liwat ey ya etan hakey ey mei-appit ni kagihheba.

²³ Yan meikkewwalun aggew ey i-alin nunman ni tuu etan ni padi etan ida kamei-appit et ipahding da hu elaw ni panlinih di kad-an APU DIOS di Tabernacle. ²⁴ Ey ellan ni padi etan pakeetteng tun kalneroh ni kamei-appit tep ya bahul niya mansikan olibah, et ita-gey tun peang-ang tun APU DIOS. ²⁵ Keklengen tu humman ni pakeetteng tun kalneroh ni kamei-appit tep ya bahul, et umlan kuheyaw tu et ha-adan tu wannan ni tangila etan ni tuu et ya amama-an ni wannan ni ngamay tu et ya heli tu.

²⁶ Ey um-iduyag etan padin lanan olibah di willin tepayya tu ²⁷ et itdek tu wannan ni ledledengngan tu et iwakgih tun meminpittud kad-an APU DIOS. ²⁸ Ey ha-adan tun lanan olibah humman idan neha-adan ni kuheyaw di wannan

ni tangilan nunman ni nan-appit, ya wannan ni am-ama-an ni ngamay tu niya heli tu. ²⁹ Ihhad tu etan natdaan ni lanad ulu etan ni tuu et ipahding tu elaw ni panlinnih nunman ni tuun na-kal degeh tu.

³⁰⁻³¹ Ey i-appit etan ni padi hu hakey etan ni dewwan paluma winu balug tep ya liwat nunman ni tuu hedin humman hanggela tu. Ey ya etan hakey ey mei-appit ni kagihheba e i-edum tu etan di kamei-appit ni alinah. Hanniman pehding ni padin pengippahdingan tun elaw ni panlinnih nunman ni tuu. ³² Hanniman meunnud ni pengippahdingan tun elaw ni panlinnih idan newetwet ni wada degeh ni belat dan kamei-tan.”

Ya elaw ni meunnud ni panlinnih ni baley

³³ Entanni ey kan mewan APU DIOS di Moses nan hi Aaron ey ³⁴ “Hedin umdateng kayud Kanaan ni iddawat kun pambebleyan yu, et weddaek di edum ni baballey hu lumuy ni kameihhinnap, ³⁵ ey mahapul ni umlaw etan kan baley di kad-an ni padi et kantuy ‘Wada lumuy di baley ku’.

³⁶ Immandal etan ni padi e mei-hep nin emin hu hipan wada etan di baley, et han lumaw diman ni an menang-ang, tep meibbilang ni beken ni malinih hu hipan ha-kupan tun eleg mei-hep. Hedin mei-hep ni emin hu ngunut ey han himmegep etan padid bawang ni baley, ³⁷ et tu pekabbinbinen humman ni lumuy. Hedin wada ang-angen tun madmadlangngan winu meatta ang-ang tun kamenglaw di dallem idan

dingding e beken ni yad ta-pew tun ebuh, ³⁸ ey um-ehep etan padi et ilekbi tu etan baley ni pitun aggew.

³⁹ Umlaw ali mewan ni meikkeppitun aggew et tu ang-angen. Hedin kamangkeihhinnap humman ni lumuy, ⁴⁰ ey i-olden tun pikwalen da etan batun neidingding ni wada lumuy tu et tu bekahen di a-allaw ni bebley di kameibbillang ni beken ni malinih. ⁴¹ Immandal mewan etan ni padi e kep-uhan dadda dingding, ey emmungen da kinep-uh da et da ibbeng di a-allaw ni bebley ni kameibbillang ni beken ni malinih. ⁴² Ey hullulan da etan ida nepikwal ni batu anin idan na-kal ni kapemket ni dingding.

⁴³ Hedin megibbuh ni melinnihan niya mehullulan ida etan batu niya kapemket ey kapyatun mewedda mewan hu lumuy, ⁴⁴ ey an ang-angen mewan ni padi, et hedin neihinap etan lumuy ey e-helen tu e meibbillang ni beken ni malinih humman ni baley. ⁴⁵ Et mahapul ni bahbahen da et ilaw da etan di a-allaw ni bebley ni kameibbillang ni beken ni malinih. ⁴⁶ Ya etan tuun umhegep di baley ni neilekbi, tep kameibbillang ni beken ni malinih, ey meibbillang daman beken ni malinih ingganah mehilling. ⁴⁷ Ey ya etan umbaktad winu mengngan diman ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu.

⁴⁸ Nem hedin ang-angen etan ni padi ey endi law hu lumuy etan di baley, ey e-helen tu e malinih law humman ni baley tep na-kal hu lumuy tu. ⁴⁹ Nem mahapul ni ippahding ni padi hu elaw ni panlinnih e um-alan dewwan sisit, ya sedar ni keyew, ya madlang ni sinulid

et ya pingin hyssop. ⁵⁰ Keklengen tu etan hakey ni sisit etan di neityan pulan mahukung ni duyun neha-adan ni danum ni pakeahul di hebwak. ⁵¹⁻⁵² Ey ellan tudda etan sedar ni keyew, ya pingin hyssop, ya etan makadlang ni sinulid niya etan hakey ni sisit, et ita-mel tuddad kuheyaw ni nakleh ni sisit ni nekamdugan ni danum et wakgihan tun meminpittu etan baley. Hedin negibbuh ni impahding tu huyyan elaw ni panlinnih etan ni baley, ⁵³ ey peteyyab tu etan mategun sisit di a-allaw ni bebley. Pehding tu huyya ma-lat maibilang ni malinih mewan etan baley.

⁵⁴⁻⁵⁶ Huttan ida meunnud ni meippahding hedin wada kameihhinnap ni buut di balwasi winu lumuy di baley, winu kamei-tan ni degeh ni belat.

⁵⁷ Huttan hu pengamtaan ni tuu hedin meibbillang ni malinih winu eleg hu tuu niya hipan ngunut.”

15

Ya intugun APU DIOS idan tuun wada kamelpud annel dan kameibbillang ni beken ni malinih

¹ Kan mewan APU DIOS di Moses nan Aaron ey ² “Ehel yuddan edum yun helag Israel ida huyyan ittugun ku: Ya etan lakin wada kamelpud annel tu ey meibbillang ni beken ni malinih, ³ anin ni kantu et nanengtun wada kameukkat winu nesiked. ⁴ Meibbillang mewan ni beken ni malinih etan yinudungan tu winu neugipan tu.

⁵ Ey ya etan tuun meittummuk di uggiplan nunman ni laki, ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu niya man-e-meh, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ⁶ Ya etan tuun umyudung di yinudungan ni lakin wada kamelpud annel tu ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu ey man-e-meh, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ⁷ Hanniman dama etan tuun mengeppa etan ni lakin wada kamelpud annel tu e mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu, nem meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ⁸ Hedin linupdaan ni lakin wada kamelpud annel tu hu hakey ni tuu, ey mahapul ni ibbalbal etan ni nelupdaan hu balwasi tu, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ⁹ Ya etan lakin wada kamelpud annel tu ey meibbillang ni beken ni malinih etan yuddunggan tun pantakkayan tud kebayyu. ¹⁰ Anin ni ya etan tuun mengeppan yinudungan nunman ni laki et mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ¹¹ Hedin eleg mambulu etan lakin wada kamelpud annel ey kinipa tu hakey ni tuu, ey mahapul ni ibbalbal nunman ni kinipa tu hu balwasi tu niya man-e-meh. Nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling. ¹² Ya pulan bangan keppaen nunman ni lakin wada kamelpud annel tu ey mahapul ni mephik. Ey hedin keyew ni duyun mahukung hu kinipa tu, man mahapul ni meullahan.

¹³ Hedin nesiked law hu kamelpud annel nun-

man ni laki ey melebbah hu pitun aggew et han tu ipahding hu elaw ni panlinnih e ibbalbal tu balwasi tu, ey an man-e-meh di hebwak et han dammutun meibbillang law ni malinih. ¹⁴ Yan meikkewwalun aggew ey mahapul ni um-alan dewwan paluma winu dewwan balug et lumaw di heggeppan di Tabernacle et idwat tun padi. ¹⁵ I-appit etan ni padi hu hakey tep ya liwat ey mei-appit ni kagihheba etan hakey. Pehding ni padi humman, ma-lat maibilang humman ni lakin malinih di hinanggan APU DIOS.

¹⁶ Hedin wada mewan kamelpud annel ni laki, ey mahapul ni man-e-meh, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilleng. ¹⁷ Anin ni hipan luput winu katat hu neha-adan ni nunman ni kameukkat et mahapul ni mebalbalan, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilleng. ¹⁸ Hedin nan-ulig hu laki niya bii, ey mahapul ni man-e-meh ida, nem nanengtun meibbillang idan beken ni malinih ingganah mehilleng.

¹⁹ Hedin immali hu binnulan ni kamelpud annel ni bii, ey meibbillang ni beken ni malinih ni pitun aggew. Et ya etan tuun mengeppan hi-gatu ey meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilleng. ²⁰ Ey emin hu keuggipan winu yuddungan nunman ni bii ey meibbillang ni beken ni malinih. ²¹⁻²³ Ya etan tuun mengeppan neugipan winu yinudungan nunman ni bii ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu niya man-e-meh, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilleng. ²⁴ Ya etan lakin

mengi-ullig nunman ni bii et maida-nih ni higatu humman ni kamelpud annel tu, ey meibbillang ni beken ni malinih ni pitun aggew. Anin ni ya keuggipan nunman ni laki et meibbillang ni beken ni malinih.

²⁵ Ya etan biin wada kamelpud annel tun pigan aggew, nem beken humman etan kaum-alin binnulan, ey meibbillang ni beken ni malinih ingganah mesikked humman ni kamelpud annel tu. ²⁶ Ey meibbillang ni beken ni malinih etan tuka keuggipi niya tuka yuddungi henin kaelliin binnulan ni kamelpud annel tu. ²⁷ Ya etan tuun mengeppan kakeuggipin nunman ni bii, ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu niya man-emeh, nem nanengtun meibbillang ni beken ni malinih ingganah mehilling.

²⁸ Hedin nesiked hu kamelpud annel nunman ni bii, ey billangen tu pitun aggew et han dammutun meibbillang ni malinih. ²⁹ Yan meikkewwalun aggew ey um-alan dewwan paluma winu dewwan pakeetteng tun balug et ilaw tun padid heggeppan di Tabernacle. ³⁰ Mei-appit hu hakey tep ya liwat ey mei-appit ni kagihheba etan hakey. Pehding ni padi humman ma-lat maibilang ni malinih di hinanggan APU DIOS etan bii.”

³¹ Kan APU DIOS nan Moses ey “Huyyadda ituttuddum ma-lat eleg pambalin idan helag Israel hu annel dan beken ni malinih, et eleg da hibiten hu Tabernacle ni wadad kad-an da et eleg ida matey. ³²⁻³³ Huyyadda ituttuddum ni u-unnuden ni lakin meibbillang ni beken ni malinih tep wada neukat ni kamelpud annel

tu, niya u-unnuden ni biin kaelliin binnulan ni kamelpud annel tu et ya u-unnuden ni lakin mengi-ullig ni biin wada binnulan ni kamelpud annel tu.”

16

Ya etan neputuk ni aggew ni pan-appitan Aaron ma-lat ma-kal liwat idan helag Israel

¹ Yan eman ni neteyyan idan dewwan u-unggan Aaron tep eleg da u-unnuden hu intugun APU DIOS ni pehding dan man-appit ² ey kan APU DIOS nan Moses ey “Ehel mun agim e hi Aaron et beken ni neala ni himmegep etan di Nekassantuh ni Kuwaltuh ni nehanian ni kultinah di hinanggan nehu-keban ni Kaban, tep mettey hedin henin nunman pehding tu, tep wada-ak di kulput di ta-pew nunman ni Kaban.

³ Et humman hu, hedin umhegep hi Aaron diman ey pakkaw ni wada i-appit tun hantoon tun bakan kamei-appit tep ya liwat niya hakey ni lakkitun kalneroh ni kamei-appit ni kagihheba.

⁴ Huyya hu mahapul ni pehding tu et han humgep diman. Ey pakkaw mewan ni man-emeh niya ihhuklub tu hu balwasin padi et ya etan kamei-dah, ey balkehan tu gitang tu niya mampepnet, tep humman ida neieng-eng ni balwasi tu. ⁵ Ey mahapul ni um-idwat idan hi-gatu hu edum tun helag Israel ni dewwan lakkitun gelding ni kamei-appit tep ya liwat et ya hakey ni lakkitun kalneroh ni kamei-appit ni kagihheba.

⁶ I-appit nan Aaron humman ni bulug ni baka tep ya liwat tu niya liwat ni pamilyah tu. ⁷ Niya

i-ali tu hu dewwan gelding et tu peang-ang nan APU DIOS di heggepan di Tabernacle. ⁸ Et ibubunut tu hedin hipa etan di dewwan gelding hu i-appit tu winu ibbukyat tu. ⁹ I-appit nan Aaron nan APU DIOS etan mebunnut ni kamei-appit tep ya liwat. ¹⁰ Hedin ya etan gelding ni mebunnut ni meibbukyat ey peang-ang tun APU DIOS et hantu ibukyat di eleg mebebleyi, ma-lat keang-angan tu e heni inlaw nunman ni gelding hu liwat idan helag Israel di edawwi, ma-lat maibilang ida law ni malinih tep na-kal law liwat da.

¹¹ Ey hedin ya etan bulug ni baka, man i-appit Aaron tep ya liwat tu et ya liwat idan familyah tu. ¹² Ellan tu etan pengiggihheban ni bangbanglun neha-adan ni ngalab ni nalpud altar di hinanggan APU DIOS. Ey um-alan dewwan gamal ni nakaggudun bangbanglu, et ihgep tud kuwaltuh ni nekultinahan ¹³ et iha-ad tu humman ni bangbanglud apuy. Et ya etan mampetyed ni ahuk tu ey hennian tu hu-keb ni Kaban. Hedin u-unnuden Aaron ida huyya hedin umhegep diman, ey eleg mettey. ¹⁴ Ya hakey mewan ni pehding tu ey ittetdek tu kimeng tu etan di kuheyaw ni bulug ni baka et iwakgih tu etan di hu-keb ni Kaban et yad hinanggan nunman ni Kaban ni meminpittu.

¹⁵ Hedin negibbuh, keklengen tu etan gelding ni kamei-appit tep ya liwat idan tuu. Ey ihhehgep tu humman ni kuheyaw di kuwaltuh ni nekultinahan, et wakgihan tu etan hu-keb ni Kaban et ya hinanggan nunman ni Kaban ni meminpittu, henin impahding tun kuheyaw ni

baka. ¹⁶ Ippahding Aaron huyyad Nekassantuh ni Kuwaltuh et yad Tabernacle, ma-lat ipahding tu hu elaw ni panlinnih ma-lat abuluten APU DIOS ida huyya. Ippahding Aaron ida huyya tep ya liwat niya ngehay idan helag Israel ni hi-gatu e DIOS. ¹⁷ Hedin himmegep hi Aaron di Tabernacle ni man-appit di Nekassantuh ni Kuwaltuh ma-lat ma-kal hu liwat tu, ya liwat ni pamilyah tu niya liwat idan helag Israel, ey eleg mabalin ni wada edum ni umhegep diman.

¹⁸ Ey han immehep hi Aaron et tu ipahding hu elaw ni panlinnih ni altar e um-alan kuheyaw ni bulug ni baka niya gelding, et ha-adan tudda neidengdeng ni dugun nunman ni pan-appitan.

¹⁹ Ey ittetdek tu kimeng tud kuheyaw idan nunman ni animal, et wakgihan tun meminpittu humman ni altar, et ipahding tu hu elaw ni panlinnih ma-lat maibilang ni malin的角度. Tep yan nunman ey neibilang ni beken ni malin的角度 tep ya liwat idan helag Israel.

²⁰ Hedin negibbuh ni impahding tu humman di Nekassantuh ni Kuwaltuh, ya Tabernacle niya etan altar ey ellan tu etan mategun gelding et peang-ang tun APU DIOS. ²¹⁻²² Ey han tu intapew hu dewwan ngamay tud ulun nunman ni gelding, ey e-helen tun emin hu nanliwatan idan helag Israel niya nangngehayan da, et heni tudda in-etan ni nunman ni gelding. Et pebeltan tu etan ni neputuk ni tuun mengibbukyat, ma-lat ilaw nunman ni gelding emin hu liwat idan tuu di eleg mebebleyi.

²³ Yan heggeppan mewan nan Aaron di Tabernacle ey e-kalen tu hu imbalwasi tun himmegep

di Nekassantuh ni Kuwaltuh et iha-ad tudman. ²⁴ Ey mahapul ni man-e-meh etan di nengilinan ni emmehhan ey hantu inhuklub etan balwasi tu ngu dedan et han umhlep et man-appit ni kagihheban i-appit tu niya i-appit idan tuu. Huyya pehding tu ma-lat ma-kal liwat tu niya liwat idan tuu. ²⁵ Ey hantu giniheb di altar ni emin hu tabaddan nunman ni animal ni kamei-appit tep ya liwat.

²⁶ Ya etan tuun an mengibbukyat ni gelding di eleg mebebleyi ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu niya man-e-meh et han dammutun mambanggad di kampu da.

²⁷ Ya etan bulug ni baka niya etan gelding ni kamei-appit tep ya liwat ni kan kuheyaw ni ih-hehlep Aaron di Nekassantuh ni Kuwaltuh ma-lat ma-kal hu liwat idan helag Israel, ey meillaw idad a-allaw ni kampu et magiheb idadman. Mekiggihheb hu belat da, ya laman da niya egeh da. ²⁸ Ey ya etan tuun mengihheb idan nunman ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu niya man-e-meh et han mambanggad di kampu da.

²⁹ Huyya hu tugun ni meunnud ni ingganah: Emin hu helag Israel, anin idan nekibebley ni higada ey mannunggew ida e eleg ida an mangngunu niya mantetpel ida e eleg ida mengngan ni meikkeppulun aggew ni meikkeppitun bulan.

³⁰ Yan nunman ni aggew hu pengippahdingan dan elaw ni ke-kalan ni liwat da, ma-lat malinih idad hinanggan APU DIOS. ³¹ Humman ey aggew ni Sabaduh ni Nungew e endin hekey hu mangngunnu niya mantetpel ida, tep huyyan aggew ey kamengillin ni peteg. Mahapul ni

meunnud ni ingganah ida huyyan tugun. ³² Ya mengippahding nunyan elaw ni ke-kalan ni liwat ey ya helag Aaron ni neputuk ni eta-gey ni padi. Ihuklub tu hu balwasin padi ³³ et ipahding tu hu elaw ni panlinnih ni Nekasantuh ni Kuwaltuh, ya Tabernacle, et ya altar. Ey ippahding tu hu elaw ni ke-kalan ni liwat idan padi et yadda emin ni helag Israel.

³⁴ Meunnud ni ingganah ida huyyan emin ni tugun meippanggep ni elaw ni ke-kalan ni liwat yun helag Israel. Pinhakkey ni hantoon hu pengippahdingan yun nunya.”

Et u-unnuden Moses ni emin ida huyyan tugun ni inhel APU DIOS ni hi-gatu.

17

Ya eleg penggannin kuheyaw

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ² “Ehel mun Aaron, yadda u-ungnga tu niyadda edum yun helag Israel ida huyyan ittugun kun hi-gada: ³⁻⁴ ‘Hedin man-appit hu hakey ni helag Israel ni lakkitun baka, ya impah ni kalneroh winu ya gelding, ey mahapul ni i-ali tud heggeppan di Tabernacle, ma-lat peang-ang tun i-appit tun APU DIOS. Tep hedin yad kampu winu yad a-allaw tu hu pengi-appitan tu, ey meibbillang ni nanliwat humman ni tuu, ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS. ⁵ Mukun wada huyyan tugun ey ma-lat i-liddan helag Israel nan APU DIOS hu daka i-enappit di nalgem ni lugal. Tep mahapul nisin humman idan i-appit da ey i-ali daddan padid heggeppan di Tabernacle et iappit

dan pekiddagyuman dan APU DIOS. ⁶ Huyya pehding da ma-lat iwakgih ni padi hu kuheyaw etan ni animal di altar niya giheben tu hu taba et umamleng hi APU DIOS ni hamuy tu. ⁷ Mahapul ni issiked idan helag Israel ni man-appit ni dimonyoh et ihakkey dan APU DIOS hu pandeyyaw da. Ey mahapul ni u-unnuden dan ingganah huyyan tugun.'

⁸ Ey ehel mun hi-gada e kammuy 'Ya hakey ni helag Israel winu hansinu-wan ni nekibebley ni man-appit ni kagihheba winu hipan edum ni kamei-appit nan APU DIOS, ⁹ nem eleg tu i-alid heggeppan di Tabernacle, ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS.

¹⁰ Hedin kennen ni helag Israel winu hipan nekibebley hu animal ni eleg ma-kal kuheyaw tu, ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS. ¹¹ Tep ya kuheyaw hu kad-an ni biyag. Et mukun, in-olden APU DIOS e idduyag ni padid altar hu kuheyaw ni animal ni neiappit ma-lat ma-kal hu liwat yu, tep ya kuheyaw hu kamengkal ni liwat ni tuu. ¹² Et humman hu, intugun APU DIOS e eleg mabalin ni ihhidaddan helag Israel niyadda nekibebley ni hi-gada hu detag ni animal ni eleg ma-kal kuheyaw tu.

¹³ Hedin wada hakey ni helag Israel winu hipan nekibebley ni wada dinweng tun animal winu wada kinna tun sisit ni kameibbillang ni malinih, ey mahapul ni peih-ih tu kuheyaw da et ta-bunan tun puyek. ¹⁴ Tep ya biyag ni animal ey wadad kuheyaw tu. Et humman hu, hedin eleg u-unnuda etan ni tuu huyyan tugun, ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS.

15 Ya etan tuun helag Israel winu hipan nekibebley ni mengngan ni detag ni gandat ngun netey ni animal winu pintey ni animal di muyung, ey mahapul ni ibbalbal tu balwasi tu niya man-e-meh, nem nanengtun eleg meibbilang ni malinih ingganah mehilling. 16 Hedin eleg tu u-unnuda huyya, man mekastigu.’ ”

18

Ya eleg mabalin ni i-ulig

1-2 Kan mewan APU DIOS nan Moses ey “Ehel muddan edum mun helag Israel huyyan ittugun kun hi-gada: Hi-gak hu AP-APU e Dios yu. 3 Entan tu iu-unnud di elaw idan tuud Egypt e nambebleyan yu lan nunman. Ey entan tu iu-unnud di elaw idan iKanaan ni nambebley di bebley ni pengillawwak ni hi-gayu. 4 Ipahding yu pinhed ku ey u-unnud yu tugun ku. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu. 5 Hedin u-unnuden yu tugun ku, kayyaggud pambalanan ni biyag yu tep ya pengippahdingan yuddan nunman. Hi-gak hu AP-APU.

6 U-unnud yudda eya tugun ku: Entan tudda iulig aaggi yu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu. 7 Entan tu iulig hi ineyu tep be-ingen yu hi ameyu. Nemnem yu e hi ineyu humman. 8 Ey entan tu iulig hu ahwan ameyu, tep kebe-ingan nan ameyu.

9 Entan tu iulig hu agiyun bii, anin ni u-ungngan ameyud edum ni bii winu u-ungngan ineyud edum ni laki, anin ni eleg meetteng di baley yu.

¹⁰ Entan tu iulig hu inap-apu yun bii, tep kebe-ingan yu. ¹¹ Entan tu iulig hu imbintan ameyu, tep agiyu humman. ¹²⁻¹³ Entan tu iulig hu biin agin ameyu winu agin ineyu, tep agiddan ameyun ineyu. ¹⁴ Entan tu iulig hu ahwan agin ameyu ma-lat eleg yudda baingen, tep a-ammed yudda. ¹⁵ Entan tu iulig hu inepu yun bii, tep ahwan u-ungnga yu. ¹⁶ Entan tu iulig hu ahwan agiyu ma-lat eleg yu baingen hu agiyu.

¹⁷ Entan tu iulig hu han-ina ey entan tu iulig hu inap-apu tu, tep lawah ni peteg humman.

¹⁸ Entan tu ahwa hu agin ahwa yu hedin mategu ahwa yu.

¹⁹ Entan tu iulig hu biin wada kamelpud annel tu, tep kameibbillang humman ni biin beken ni malinih.

²⁰ Entan tu iulig hu ahwan sinakdul yu, tep meibbillang kayun beken ni malinih.

²¹ Entan tu iebulut ni mei-appit hu u-ungnga yun Molek, tep langlangkuyyaen yu hu ngadan ku e Dios yu. Hi-gak hu AP-APU.

²² Eleg mabalin ni i-ulig ni laki hu edum tun laki, tep lawah ni peteg humman.

²³ Eleg mabalin ni an i-ulig ni tuu hu animal, tep meibbillang ni beken ni malinih hu tuun mengippahding nunman. Ey lawah ni peteg humman ni pehding ni hakey ni tuu.

²⁴ Entan tu ipahding ida huyya, tep meibbillang kayun beken ni malinih. Humman impenahding idan tuun nampambebley di pengillawwak ni hi-gayu, et maibilang idan beken ni malinih. Et mukun degyunen kudda et maihullul kayu. ²⁵ Nambalin hu bebley

dan beken ni malinih tep yadda humman ni impenahding da. Et humman hu, kastiguen kudda ma-lat ma-kal idadman.

²⁶⁻²⁷ Nem hedin hi-gayu, anin idan nekibebley ni hi-gayu, ey mahapul ni paka-u-unnuden yun emin hu tugun ku, et eleg yu ipahding ida humman ni lawah ni peteg. Impenahding idan nambebley ditan ida humman ni kamengippebungnet et mambalin bebley dan beken ni malinih. Nem hedin nisin hi-gayu niyadda nekibebley ni hi-gayu, ey mahapul ni u-unnuden yu tugun ku. ²⁸ Hedin ippahding yudda dama humman ey bellawen dakeyu etan ni bebley heni lan neipahding idan nambebley diman. ²⁹ Hedin wadan hi-gayun helag Israel hu mengippahding idan nunya, ey eleg law meibbillang ni tuun APU DIOS.

³⁰ U-unnud yu tugun ku ey entan tu iu-unnud di kapehding idan tuun nambebley di lawwan yun yu pambebleyan, ma-lat eleg kayu maibilang ni beken ni malinih. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.”

19

Yadda edum ni tugun

¹⁻² Kan mewan nan APU DIOS nan Moses ey “Ehel muddan edum mun helag Israel huyyan ittugun kun hi-gada: Mahapul ni kayyaggud kayun peteg e endi yu ippahding ni lawah, tep hi-gak e AP-APU e Dios yu ey kayyagguddak ni peteg. *

* **19:1-2** 19:1-2 Ang-ang yu hu Leviticus 11:45 et ya 1 Peter 1:16.

³ Mahapul ni lispituhen yu hi ameyun in-eyu. Ey mahapul ni u-unnuden yu hu elaw ni Sabaduh. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.

⁴ Entan tu dayaw hu dios ni kinapyan tuu niya entan pengapkapyu yun gumek ni dios ni deyyawen yu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.

⁵ Hedin man-appit kayun animal ni pekid-dagyuman yun hi-gak ey mahapul ni u-unnuden yu intugun kun pehding yu ma-lat abulutek hu i-appit yu. ⁶ Ey mahapul ni kennen yu detag tun nunman ni aggew ni naklengan tu winu yan kewa-waan tu. Hedin wada metdaan ni meikkatlun aggew, ey giheb yu. ⁷ Hedin wada mengngan nunman ni detag ni meikkatlun aggew, ey eggak ebbuluta humman ni kamei-appit, tep meibbillang law ni beken ni malinih. ⁸ Ey ya etan tuun mengngan nunman ey nanliwat ni hi-gak, tep eleg tu lispituhen hu neieng-eng ni hi-gak. Et eleg law meibbillang ni tuuk.

⁹ Hedin man-enni kayu ey entan tu pakieni etan ida nangkeigillig ey entan an pambangngad et yu paka-anien hu linabhan yu. ¹⁰ Hanniman mewan hu grapes e entan pambangngad yun mengehchim ni eleg yu bugbugen. Diman ida humman et wada ellan idan newetwet et yadda nekibebley ni hi-gayu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.

¹¹ Entan panekew yu. Ey entan tu haul hu edum yun tuu. Niya entan tu ehel hu beken ni makulug.

¹² Entan tu isapatah di ngadan ku hedin yuka nemnemnema e eleg yu pehding humman ni

issapatah yu, ma-lat eleg yu langlanguyyaen hu ngadan ku e Dios yu. Hi-gak hu AP-APU.

¹³ Entan tu helamhami hu edum yu niya entan tu piliw limmu tu. Ey entan tu igeb-at ni babbayyagen ni iddawat hu sinangdan ni impangngunu yu.

¹⁴ Entan tu ehel hu lawah etan ni netuleng ni tuu niya entan tu iha-ad hu kehellapdungan ni nekulap ni tuu. Humman pengippeang-angan yun lispituh yun hi-gak e Dios yu. Hi-gak hu AP-APU.

¹⁵ Mahapul ni limpiyuh pengippennuh yun kasuh et eleg yu ituppug hu bahul di newetwet winu kedangyan.

¹⁶ Entan tu ihinap hu itek meippanggep ni hakey ni tuu. Ey entan tu ipahding hu umhulun ni ketteyyan ni edum yun tuu. Hi-gak hu AP-APU.

¹⁷ Entan tu pannananeng ni anggebe-helen hu hipan agiyu. Hedin wada nanhallaan yu, ey ihummangan yu et eleg kayu manliwat tep ya humman.

¹⁸ Entan tu nenemnem ni ibbaleh hedin wada lawah ni impahding ni hakey ni tuun hi-gayu. Ey entan tu pannananeng ni anggebe-helen humman ni tuu, nem peang-ang yu impeminhed yun hi-gatu e henin impeminhed yun annel yu. † Hi-gak hu AP-APU.

¹⁹ U-unnud yu tugun ku. Entan tu peendul hu hakey ni animal di hin-appil ni animal. Entan tu itnem di payew yu hu dewwan nambaklang ni kameitnem. Ey entan tu ibalwasi hu nekapyad dewwan nambaklang ni luput.

† **19:18** 19:18 Matthew 5:43

²⁰ Ya etan biin himbut ni ahwaen ni hakey ni laki, nem eleg ni meliblih di neihbutan tu, tep eleg mebaydan, ey hedin i-ulig ni hakey ni laki, man mekastiguddan dewwa. Nem beken ni katey hu kastigu da tep eleg meliblih di neihbutan tu etan bii. ²¹ Ya etan lakin mengi-ullig ni nunman ni bii ey mahapul ni um-ilaw ni lakkitun kalneroh di heggeppan di Tabernacle et iappit tun hi-gak. ²² Ey humman hu pengippahdingan etan ni padin elaw ni ke-kalan ni liwat nunman ni tuu ma-lat liwwanen ku hu liwat tu.

²³ Hedin umlaw kayud Kanaan et mantennem kayun keyew ni kamekkan lameh tu, ey entan tu ekan hu illameh dan tellun toon, tep meibbillang ni beken ni malinih. ²⁴ Ey iappit yun hi-gak ni emin hu illameh dan meikka-pat ni toon et pengipeang-angan yun yuka pandeyyaw ni hi-gak e AP-APU. ²⁵ Dammutun kennen yu illameh dan meikkelliman toon. Hedin u-unnuden yudda huyya ey dakel illameh ni ittanem yu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.

²⁶ Entan tu ekan hu detag ni eleg ma-kal kuheyaw tu. Ey entan pan-anap yu niya entan pan-ayak yu.

²⁷ Entan tu pu-liti hu bewek di nambina-hil ni ulu yu ey entan tu pu-liti hu iming yu.

²⁸ Entan tu liputi annel yu niya entan tu bateki annel yun pengippeang-angan yun lemyung yu tep ya netey. Hi-gak hu AP-APU.

²⁹ Entan tu iebulut hu biin u-ungnga yun mam-pebeyyad ni annel tun lalakki, tep mebe-ingan ida et lektattuy medakkel hu daka pebeyyad

annel da et mambalin hu bebley yun lawah ni pambebleyan.

³⁰ Ipahding yu elaw ni Sabaduh, ey lispituh yu hu baley kun pandeyyawan yun hi-gak. Hi-gak hu AP-APU.

³¹ Entan pampebaddang yud tuun kamelpu kabaelan dad edum ni ispirituh, tep meibbillang kayun beken ni malinih hedin hanniman pehd-
ing yu. Hi-gak hu AP-APU.

³² Lispituh yudda nangkea-amma niya nangkei-inna. Ey peka-u-unnud yuwak. Hi-gak hu AP-APU.

³³ Entan tu ipahding hu lawah idan tutu-un nekibebley ni hi-gayu. ³⁴ Nem ipahding yun hi-gada hu henin yuka pehding idan edum yun helag Israel. Nemnem yu e nekibebley kayu damad Egypt ni nunman. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.

³⁵ Entan tu talam hu edum yun pengi-ussalan yun beken ni ustuh ni killohhan, ya kapanlelkud niya kapambillang. ³⁶ Ya ustuh ni killohhan, ya ustuh ni lekud niya ustuh ni bilang hu usal yu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yun nengipengulun hi-gayun neni-yanan yun Egypt. ³⁷ U-unnud yun emin hu tugun ku niya olden ku. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.”

20

Ya kastigun tuu hedin eleg mengu-unnud

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ² “Ehel muddan edum mun helag Israel huyyan ittugun

kun hi-gada: Ya etan helag Israel winu hansinuwani ni nekibebley ni hi-gayun gihheben tu u-ungnga tun iappit tu etan ni dios e hi Molek ey mahapul ni tengbaen idan bimmebley ni batu et matey. ³ Iwwalleng ku hu tuun mengippahding nunya ey eggak law ibbilang ni tuuk, tep pambalin tun beken ni malini hu baley ku niya langlangkuyyaen tu ngadan kun pengidwatan tun u-ungnga tun Molek. ⁴ Ey hedin eleg hengngudaddan bimmebley humman ni impahding tu et eleg da petteya humman ni tuu, ⁵ ey iwwalleng ku humman ni tuu, yadda pamilyah tu et yadda edum tun kamenaydayaw nan Molek, et eleg ida law maibilang ni tuuk.

⁶ Hedin wada hakey ni tuun mampebaddang niya mengu-unnud ni e-helen idan tuun kamekihummangan ni linnawan netey, ey iwwalleng ku et eleg law meibbilang ni tuuk. ⁷ Tuu dakeyun hi-gak, et humman hu, ang-ang yu et ya kayyaggud hu ipahding yu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu. ⁸ U-unnud yu tugun ku, tep hi-gak e DIOS ey dakeyu kapambalin ni kayyaggud.

⁹ Ya etan tuun tuka iduti a-ammed tu ey mekastigun katey, tep humman kastigun bahul tu.

¹⁰ Hedin i-ulig ni hakey ni laki hu ahwan hakey ni tuu ey ya kastigun nunman ni laki, anin etan biin in-ulig tu, ey katey. ¹¹ Ya etan lakin in-ulig tu ahwan ametu ey bineing tu hi ametu. Ya kastigu dan dewwa etan ni biin in-ulig tu ey katey. Hi-gada ngu kambahul ni ketteyyan da. ¹² Ya dama kastigun hakey ni lakin nengiulig ni ahwan u-ungnga tu ey katey. Anin ni ya etan biin in-ulig

tu et mettey dama. Lawah ni peteg impahding da, et humman hu, mahapul ni mettey ida.

¹³ Ya kastigun lakin in-ulig tu hakey ni laki ey ya katey. Henin nunman dama kastigu etan ni in-ulig tu. Lawah ni peteg humman ni impahding da, et humman hu, hi-gada ngu kambahul ni ketteyyan da. ¹⁴ Hedin inahwan hakey ni laki hu han-ina, ey mekastiguddan tellu et magiheb idad apuy, tep ya humman ni anggeba-ing ni impahding da. Eleg mabalin ni wada mengippahding ni henin nunman ni hi-gayu.

¹⁵ Ya lakin mengi-ulig ni animal ey mahapul ni mekastigu et matey. Ey anin ya etan animal et mahapul daman petteyen yu. ¹⁶ Hedin in-ulig ni hakey ni bii hu animal ey mahapul ni mettey idan dewwa. Tep hi-gada ngu kambahul ni ketteyyan da.

¹⁷ Hedin inahwan hakey ni laki hu agi tun bii, winu biin u-ungngan ametu, winu u-ungngan inetu, ey baingi yuddad kedaklan ni tuu niya degyun yudda et eleg ida makibebley ni hi-gayu. Heltapen da kastigu da, tep in-ulig da agi da. ¹⁸ Ya etan lakin mengi-ullig ni biin wada kamelpud annel tu ey medegyun idan dewwa et eleg ida makibebley ni hi-gayu, tep eleg da u-unnuden hu elaw ni panlinnih.

¹⁹ Ya etan lakin mengi-ullig ni agin inetu winu agin ametu ey mekastigu, anin etan ni bii, tep eleg da u-unnuden etan tugun ni kameunnud ni elaw ni nan-aagian. ²⁰ Ya etan lakin mengi-ullig ni ahwan agin ametu ey nambabul etan ni agin ametu. Et humman hu, mekastigu etan

laki, anin etan bii et eleg ida man-ungnga, tep hi-gada ngu kambahul. ²¹ Ya etan lakin piniliw tu ahwan agitu ey meibbillang ni beken ni malinih humman ni impahding tu, tep eleg tu lispituhen hi agi tu. Et humman hu, meiddutan ida et endi u-ungnga da.

²² U-unnud yun emin hu tugun ku niyadda olden ku, tep hedin eleg yu u-unnuda ey med-egyun kayud bebley ni pengillawwak ni hi-gayu.

²³ Ey entan tu iu-unnud idan elaw ni bimmebley diman. Degyunen kudda tep lawah ni peteg hu daka pehpehding, et mukun anggebe-hel kuddan peteg. ²⁴ Inhel ku dedan lan nunman e iddawat kun hi-gayu humman ni kayyaggud ni puyek e mateba kameitnem ma-lat pambbleyan yu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu ey hi-gayu pinilik ni pantu-uk di emin ni tutu-u eyad puyek e heni kayu neieng-eng ni hi-gak.

²⁵ Et humman hu, mahapul ni pesi-ngai yu hedin hipaddan animal winu sisit hu kameibbillang ni malinih winu beken. Entan nisi ekan tu hu animal winu sisit ni kameibbillang ni beken ni malinih. Hi-gak nengiolden ni beken idan malinih humman. Et mukun hedin kenen yudda humman ey meibbillang kayu daman beken ni malinih. ²⁶ Mahapul ni kayyaggud kayu tep hi-gak e AP-APU ey kayyagguddak ni peteg. * Ey hi-gayu pinilik ni pantu-uk di emin ni tutu-u eyad puyek e heni kayu neieng-eng ni hi-gak.

²⁷ Ya etan tuun mekihummangan ni linnawan netey ey tengbaen ni batu et matey, tep hi-gatu

* **20:26** 20:26 Ang-ang yu hu 1 Peter 1:16

ngu kambahul.”

21

Ya pehding ni padi ma-lat maibilang ni kayyaggud

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey “Ehel muddan padin helag Aaron huyyan ittugun kun hi-gada: Eleg mabalin ni an keppaen ni padi hu netey ni aaggi tu ma-lat eleg maibilang ni beken ni malinih. * ² Nem dammutu hedin humman ni netey ey hi inetu, winu hi ametu, winu u-ungnga tun laki winu bii, winu agitun laki, ³ winu ya eleg malehin ni agi tun biin kamekihha-ad di baley tu. ⁴ Eleg mabalin ni an mekidimdima-u hedin nekiepu etan ni netey, tep meibbilang ni beken ni malini.

⁵ Eleg mabalin ni mukmukan ni padi ulu tu, winu tu kep-uhan hu iming tu, winu tu lipputan hu annel tun pengippeang-angan tun lemyung tu. † ⁶ Mahapul ni kayyaggud hu padi ma-lat eleg tu langlangkuyyaen hu ngadan ku e Dios, tep hi-gatu mengi-appit ni hi-gak ni kennen ni kagihheba. ⁷ Ey eleg mabalin ni an ahwaen ni padi hu biin tuka pebeyyad annel tun laki, winu biin in-ulig ni edum ni laki winu nekihiyan ni ahwa tu. Tep mahapul ni kayyaggud idan peteg hu padi. ⁸ Mahapul ni kayyaggud hu kapengibbilang idan tuun padi tep hi-gada mengi-appit ni kennen ni hi-gak. Hi-gak e AP-APU

* **21:1** 21:1 Yadda padi ey pi-yew hu pengeppaan dan annel ni netey winu an umhegep di baley ni netey. † **21:5** 21:5 Leviticus 19:27-28 et ya Deut. 14:1

ey kayyagguddak ni peteg ey pambalin kudda tuuk ni kayyaggud. ⁹ Hedin pebeyyad ni biin u-ungnan padi hu annel tun laki, ey mahapul ni gihheben dan mategu, tep be-ingen tu hi ametu.

¹⁰ Ya etan eta-gey ni padi e neduyagan hu ulu tun lanan nampadian tu et maieng-eng ni hi-gak et ibalwasi tu balwasin padi. Et humman hu, anin ni kaumlelemyung et hegguen tu bewek tu niya eleg tu bi-kia balwasi tu. ¹¹⁻¹² Humman ni eta-gey ni padi ey neieng-eng ni hi-gak. Et mukun eleg mabalin ni tu ippahding hu umhulun ni pambalanan tun beken ni malinih. Et humman hu, eleg mabalin ni tu hi-yanen hu Tabernacle et lumaw di kad-an ni netey ni tuu, anin ni hi ametu winu hi inetu hu netey, ma-lat eleg mambalin ni beken ni malinih hu Tabernacle.

¹³ Ey mahapul nisin ya ahwaen ni padi ey ya etan biin endi nengiulig ni hi-gatu, ¹⁴ niya hakey ni pewen nahlagan da. Eleg mabalin ni tu ahwaen hu nebalu, winu ya nekihi-yan, winu ya biin tuka pebeyyad annel tun laki. ¹⁵ Tep mahapul ni meibbillang ni malinih ida u-ungnga tu. Hi-gak hu AP-APU e Dios ni nengieng-eng ni hi-gatun eta-gey ni padi.”

¹⁶ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ¹⁷ “Ehel mun Aaron e kammuy: Endiddan u-ungngam ni wada dipektoh ni annel da hu an mampeddin mengi-appit ni kennen ni hi-gak. Huyyan tu-gun ey mahapul ni u-unnuden yullin ingganah. ¹⁸ Eleg mabalin ni meihnup ni hi-gak ida tuun wada dipektoh ni annel da, henin nekulap, ya nedahuy, ya nepi-day, ¹⁹ ya neik-ik hu heli tu

winu ngamay tu, ²⁰ ya nebu-kung, ya ekkekut hu ingkatuu tu, ya wada degeh ni matetu, ya wada nebeblad belat tu niya napnahan. ²¹ Endi nisiddan helag Aaron hu wada dipektoh tu hu an man-appit ni hi-gak ni kennen. ²² Nem dammutun kennen tudda etan kennen ni neiappit ni hi-gak, yadda kennen ni kameibbillang ni kayyaggud niya kayyaggud ni peteg. ²³ Nem ya henin nunman ni tuu ey eleg mabalin ni an meihnup etan di Nesantuh ni Kuwaltuh winu an meihnup di altar, tep pambalin tun beken ni malinih ida humman ni ngunut, tep hi-gak e AP-APU hu nengieng-eng idan nunman et mambalin idan kayyaggud.”

²⁴ Huyyadda intugun nan Moses nan Aaron, yadda u-ungnga tu niyaddan emin hu helag Israel.

22

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ² “Ehel mun Aaron et yadda lalakkin u-ungnga tu huyyan ittugun kun hi-gada: Lispituh yu hu i-appit idan helag Israel ni hi-gak ma-lat eleg yu langlangkuyyaen hu ngadan ku. Hi-gak hu AP-APU. ³ Hedin wadaddan helag yu hu kameibbillang ni beken ni malinih ey limmaw et an meihnup etan idad in-appit idan edum yun helag Israel ni hi-gak, ey eleg law mabalin ni an mansilbin hi-gak di altar, tep ya humman ni tu impahding. Huyyan tugun ey meunnud ni ingganah. Hi-gak hu AP-APU.

⁴ Endi mewan idan helag Aaron ni wada degeh ni belat dan kamei-tan, winu wada kamelpud

annel da, hu an mengngan idan kamei-appit ni hi-gak ingganah meibbillang idan malinih. Meibbillang ni beken ni malinih hu padi hedini kinepa tu hu netey ni tuu, hedini wada neukat ni kamelpud annel tu, ⁵ niya hedini wada kinepa tun animal winu tuun kameibbillang ni beken ni malinih. ⁶ Meibbillang humman ni padini beken ni malinih ingganah mehilling niya eleg mabalin ni umkan idan neiappit ni hi-gak ingganah man-e-meh. ⁷ Hedini nelinug hu aggew ey meibbillang law ni malinih, et dammutu law ni mengngan idan neiappit ni hi-gak e humman ida dedan daka kenna. ⁸ Eleg mabalin ni kennen da hu detag ni netey ni animal winu pintey ni animal di muyung, tep kameibbillang ni beken ni malinih ida humman. Hi-gak hu AP-APU. ⁹ Mahapul ni u-unnuden idan emin ni padi hu tugun ku, tep mekastigudda et mettey ida hedini eleg ida mengu-unnud. Hi-gak hu AP-APU ni nemutuk ni hi-gada, ey nak ida kapambalin ni kayyaggud.

¹⁰ Ebuh ida pamilyah ni padini mengngan ni neiappit ni hi-gak, endi edum. Anin idan kamekihha-ad ni hi-gada et eleg mabalin ni ida mekikkan. ¹¹ Nem ya etan bega-en ni gintang ni padi, e pihhuh tu nengatang tu, winu himbut tun neiungngad baley tu, ey dammutun mekikkan. ¹² Ya etan biin u-ungngan padini inahwa tu hu beken ni padi ey eleg mabalin ni mekikkan idan nunman. ¹³ Nem hedini nebalu etan biin u-ungngan padi winu hini-yan ni ahwa tu niya endi u-ungnga tu, et mambangngad di baley ametu, ey dammutun mekikkan idan kennen ni meidwat nan ametu. Beken ni linggeman ni tuu

hu mengngan idan nunman, ebuh nisi pamilyah ni padi.

¹⁴ Ya etan tuun eleg maibilang di pamilyah ni padi ey nekikan, nem eleg tu igeb-at, ey mahapul ni beyyadan tun padi etan kinan tu niya eduman tun dewampulun porsentoh. ¹⁵ Eleg mabalin ni an langlangkuyyaen ni padi hu kai-appit idan helag Israel. ¹⁶ Et mukun eleg mabalin ni tu i-abulut hu linggeman ni tuun an mengngan ida nunman. Tep manliwwat humman ni tuu et mahapul ni mekastigu. Hi-gak hu AP-APU, ey nakka pambalin idan neieng-eng humman idan kenen ni hi-gak.”

¹⁷ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ¹⁸ “Ehel mun Aaron, yadda lalakkin u-ungnga tu niyad-dan emin hu helag Israel huyyan ittugun kun higada: Hedin man-appit ni kagihheba hu hakey ni helag Israel winu hakey ni nekibebley e beken ni helag Israel ni pengippahdingan tun insapatah tu winu iggeb-at tu ngu dedan ni man-appit, ¹⁹ ey mahapul ni ya endi dipektoh tun lakkitun baka, kalneroh winu gelding hu i-appit tu. Ebbuluten ku hu i-appit tu hedin lakkitu niya endi dipektoh tu. ²⁰ Eggak ebbuluta hu i-appit ni hakey ni tuu hedin wada dipektoh etan ni animal.

²¹ Hanniman dama etan ni kamei-appit ni pekiddagyuman tun hi-gak winu kamei-appit ni pengippeamnuan tun insapatah tu winu iggeb-at tun i-appit e mahapul ni endi dipektoh etan ni animal ma-lat abuluten ku. ²² Entan tu igeb-at ni i-appit ni hi-gak e AP-APU hu animal ni nekulap, winu nepi-day, winu neliputan, winu nekupu winu nebebla annel tu. Ey entan tu iebulut ni

mei-appit ni kagihheba hu henin nunman ni hi-gak e AP-APU di altar. ²³ Dammutun ebbulutek hu animal ni nebuni winu wada ekket ni dipektoh tu hedin meiggeb-at ni mei-appit. Nem eleg mabalin ni ida mei-appit di pengippeamnuan ni insapatah ni pehding. ²⁴ Niya eleg mabalin ni yu i-appit ni hi-gak hu animal ni negapun, winu napdit, winu neliputan winu negedged et makal hu batbatu tu. Eleg mei-ebbulut hu henin nunman eyad bebley yu. ²⁵ Ey entan tu iappit hu hanniman ni animal ni gintang yud hansinuwana. Eggak ebbuluta henin nunman ni animal tep meibbillang ni wada dipektoh tu.

²⁶⁻²⁷ Hedin neiimpah hu baka, ya kalneroh winu gelding, ey eleg ni mabalin ni appilen inetu ingganah melebbah pitun aggew. Hedin nelabah hu pitun aggew ey dammutun mei-appit ni kagihheba humman ni impah tu. ²⁸ Eleg mabalin ni yu i-appit hu han-inan baka winu kalneroh ni hakey ni aggew. ²⁹ Hedin man-appit kayun pansalamatan yun hi-gak, ey mahapul ni u-unnudun yudda etan intugun kun meunnud et hannak abuluta hu i-appit yu. ³⁰ Ey mahapul ni kennen yun emin hu in-appit yun nunman ni aggew. Eleg mabalin ni wada yu tetdaan. Hi-gak hu AP-APU.

³¹ U-unnud yun emin hu tugun ku, tep hi-gak hu AP-APU. ³² Entan tu langlangkuyyaen hu kayyaggud ni peteg ni ngadan ku. Mahapul ni emin hu tutu-ud Israel ey ebbuluten da e kayyagguddak ni peteg. Hi-gak hu AP-APU ni nemilin hi-gayu, ey dakeyu kapambalin ni kayyaggud.

³³ Mukun impangulu dakeyun neni-yanan yun

Egypt ey ma-lat hi-gak hu daydayawen yu. Hi-gak hu AP-APU.”

23

Yadda meippanggep ni piyestah

¹⁻² Kan mewan APU DIOS nan Moses ey “Ehel muddan edum mun helag Israel huyyan ittugun kun hi-gada: Huyyadda hu piyestah ni meip-pahding ma-lat maemung kayun helag Israel ni mandeyyaw. ³ Mei-ebbulut kayun mangngun-nun enem ni aggew. Nem yan meikkeppitun aggew e Sabaduh e kamengillin ni aggew ey mahapul ni man-iyiyatu kayu, tep neieng-eng huyyan aggew ni hi-gak ma-lat maemung kayun mandaydayaw ni hi-gak, anin ni attu pambebleyan yu. ⁴ Huyyadda hu piyestah ni pehding yud nagtud ni aggew.

Ya Piyestah ni Passover e Nelabahan ni Anghel APU DIOS et ya Piyestah ni Sinapay ni eleg mehadin kapampelbag

(Numbers 28:16-25)

⁵ Mahapul ni pehding yu hu Piyestah ni Passover ma-lat keidaydayawak e AP-APU yu. Ya pengilleppuan yun pengippahdingan nunyan piyestah, ey yan mahmahdem ni meikkahampulun epat ni aggew ni memengngulun bulan. ⁶ Et yan meikkahampulun liman aggew ey illapu yun eleg mengngan ni sinapay ni neha-adan ni kamampelbag e huyya pehding yun pitun aggew. ⁷ Yan memengngulun aggew nunman ni pampiyestahan yu ey meemung kayu et mandayaw kayun hi-gak. Endi nisi mangngun

nunman ni aggew. ⁸ Man-appit kayun hi-gak ni kagihheba ni kewa-wa-wan pitun aggew. Ey kaemung kayu mewan ni meikkeppitun aggew, ma-lat mandayaw kayun hi-gak niya eleg kayu manggunnu.

Ya Piyestah ni Memengngulun Lameh

⁹⁻¹⁰ Hedin umlaw kayu etan di bebley ni iddawat kun hi-gayu et man-enni kayu, ey ilaw yun padi hu memengngulun hakey ni betek ni ennien yu. ¹¹ Itta-gey ni padi humman et peangang tun hi-gak e AP-APU ni nunman ni aggew ni meittu-nud di Sabaduh ma-lat abuluten dakeyun hi-gak. ¹² Yan nunman ni aggew ey i-appit yun hi-gak hu hantoon tun lakkitun kalneroh e endi dipektoh tu et giheben yu. ¹³ Pakigiheb yu dewwan kiloh ni kamei-appit ni alinah ni nehadan ni mansikan olibah. Kamengippeamleng ni hi-gak hu hamuy idan nunman ni i-appit yun kagihheba. I-dum yun i-appit hu hakey ni litroh ni meinum. ¹⁴ Entan tu ekan ida pakeani yu, anin ni ematta, winu neihanglag, winu nekapyan sinapay, hedin eleg yu ni iappit ida humman nan Apu Dios. Mahapul ni mannenneng ni unnuuden ni helag yun ingganah huyyan tugun, anin ni attu kad-an da.

¹⁵ Bilang yu pitun linggu meippalpun kewa-waan ni Sabaduh ni nengilawwan yu etan ni padin hambetek ni ineni yu et iappit tun hi-gak e AP-APU. ¹⁶ Ey man-appit kayu mewan ni pagey ni nunman ni aggew ni kewa-waan ni meikkeppitun Sabaduh. ¹⁷ Wada hakey ni pamilyah ey man-appit ni hi-gak e AP-APU ni

dewwan sinapay ni nekapyad dewwan kiloh ni alinah ni nekamdugan ni kamampelbag. Humman ni kamei-appit ni memengngulun ineni yu ey iddawat yun hi-gak e AP-APU. ¹⁸ I-dum yun nunman ni i-appit yun hi-gak hu pitun lakkitun impah ni kalneroh e hantoon da ya hakey ni bulug ni baka, niya dewwan lakkitun kalneroh e endi dipektoh dan emin, et iappit dan kagihheba. Ey i-dum yun i-appit hu begah niya meinum. Ya hamuy idan nunya ey kamengippeamleng ni hi-gak e AP-APU. ¹⁹ Ey man-appit kayun hakey ni lakkitun gelding tep ya liwat niya dewwan hantoon ni lakkitun kalneroh ni pekiddagyuman yun hi-gak.

²⁰ Itta-gey ni padin peang-ang ni hi-gak e AP-APU ida humman ni dewwan lakkitun kalneroh et yadda sinapay ni nekapyad pakeanin pagey et iappit yun hi-gak. Huyyaddan kamei-appit niya mei-eng-eng ni hi-gak ey meidwat idan padi.

²¹ Entan nisi pangngunu yun nunyan aggew, nem kaemung kayu et mandaydayaw kayun hi-gak. Mannenneng huyyan tugun ni ingganah ey mahapul ni u-unnuden idan helag yu, anin ni attu pambebleyan da.

²² Hedin man-enni kayu ey entan tu paka-ala hu pagey di nangkeigillig ey entan an kaibangngad et yu paka-al-en ida linabhan yu. Diman ida humman ma-lat wada ellan idan newetwet niyadda nekibebley ni hi-gayu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.

*Ya Piyestah ni Tangguyup
(Numbers 29:1-6)*

23-24 Yan memengngulun aggew ni meikkeppitun bulan ey mahapul ni man-iyyatun kayu. Petnul yu tangguyup yu et maemung kayun emin ni mandaydayaw. ²⁵ Entan nisi pangngunu yu, nem pan-appit kayun hi-gak e AP-APU ni kagihheba.”

*Ya elaw ni ke-kalan ni liwat
(Numbers 29:7-11)*

26-27 Kan mewan nan APU DIOS nan Moses ey “Ipahding yu hu elaw ni ke-kalan ni liwat idan tuu etan ni meikkeppulun aggew nunman ni meikkeppitun bulan ni katootoon. Mantetpel kayu e eleg kayu mengngan nunman ni aggew. Meemmung kayun mandaydayaw niya man-appit ni kagihheban hi-gak e AP-APU. ²⁸ Entan nisi pangngunu yun nunman ni aggew tep yan nunman pengippahdingan yun elaw ni ke-kalan ni liwat. ²⁹ Ya etan tuun mengngan e eleg mantetpel nunman ni aggew ey eleg law meibbillang ni tuuk. ³⁰ Ey petteyen ku etan tuun mangngun nunman ni aggew tep eleg mengu-unnud. ³¹ Tep endi nisi mangngun nunman ni aggew. Mannenneng huyyan tugun ey mahapul ni u-unnuden ni emin ni helag Israel, anin ni attu pambebleyan da. ³² Huyyan aggew ni pan-iyyatuan ey meippalpun kelinnugan ni aggew ni meikkahyam ni aggew ingganah melinnug hu aggew ni kewa-waan tu, e humman meikkahampulun aggew nunman ni meikkeppitun bulan. Yan nunman ni aggew ey endi nisi hu mengngan.”

*Ya Piyestah ni Kampu
(Numbers 29:12-40)*

³³⁻³⁴ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey “Ehel muddan helag Israel huyya: Ya Piyestah ni Kampu ey ipahding yun pitun aggew, meipalpun meikkahampulut liman aggew ni nunman ni meikkeppitun bulan. ³⁵ Yan memengngulun aggew ey meemung kayun mandaydayaw ni hi-gak niya eleg kayu mangngunu. ³⁶ Manappit kayun kagihheba ni kewa-wa-wan nunman ni pitun aggew. Ey yan meikkewwalun aggew ey meemung kayu mewan et mandaydayaw kayu niya manappit kayun kagihheba. Endi nisin hi-gayu hu an manggunnu.

³⁷ Ipahding yudda huyyan piyestah et mandaydayaw kayun hi-gak e AP-APU e manappit kayun kagihheba, ya begah, ya kakenna et ya kainuma. Mahapul ni pehding yudda huyyad nagtud ni aggew ni keippahdingan tu. ³⁸ Huyyaddan piyestah ni pehding yu ey mei-dum di penguunnudan yun elaw ni Sabaduh, yadda kenayun ni yuka iddawat, yadda yuka i-appit ni insapatah yu et yadda yuka iggeb-at ni iddawat ni hi-gak e AP-APU.

³⁹ Hanniman nisi pehding yu e hedin manenni kayu ey mampiyestah kayun pitun aggew ni pandeyyawan yun hi-gak e AP-APU. Ilepun yun meikkahampulut liman aggew ni meikkeppitun bulan. Nemnem yu e yan memengngulu et yan meikkewwalun aggew ey man-iyatu kayu. ⁴⁰ Yan nunman ni memengngulun aggew ey umala kayuddan kekakkayyaggudan ni lameh ni intanem yun keyew, ya bulung ni palmah et

ya makabbulung ni pangan keyew et ilepu yu piyestah ni pandaydayaw yun hi-gak e AP-APU e Dios yun pitun aggew. ⁴¹ Hi-gayu et yadda helag yu ey mahapul ni pehding yu huyyan piyestah ni pitun aggew ni meikkeppitun bulan ni katootoon. ⁴² Ey mahapul ni manha-ad kayud kampun pitun aggew, ⁴³ ma-lat pengamtaan idan helag yun edum ni aggew e hi-gak e AP-APU ey impangkampak ida la aammed yu eman ni nengipenguluak ni hi-gadan neni-yanan dan Egypt. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.”

⁴⁴ Huttan ida piyestah ni inhel Moses ni pehding idan helag Israel ni pandaydayaw dan APU DIOS.

24

Yadda etan kengkeh (Exodus 27:20-21)

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ² “Ehel muddan helag Israel et umi-liddan nemahmah ni lanan olibah, et iha-ad yuddad kengkeh di Tabernacle ma-lat mannananeng ni eleg medep hu dilag diman. ³ Integan Aaron ida humman ni kahilehileng niya ang-angen tu et mandiddillag ingganah mewa-wa etan di ba-hil ni kultinah di kuwaltuh ni kad-an kun AP-APU. Huyyan olden ey mannananeng ni meunnud ni ingganah. ⁴ Mahapul ni wadan ingganah hu mengippaptek idan nunman ni kengkeh ni neipetuk di balituk ni kapengippettukid kad-an kun AP-APU.

Yadda etan sinapay ni kamei-appit nan APU DIOS

⁵ Usal yu hampulut dewwan kiloh ni alinah, et mengapya kayun hampulut dewwan sinapay. ⁶ Iha-ad yudda humman ni sinapay e mandedwan metu-tu-nud e han-e-nem etan di nemahmah ni balituk ni tebol di kuwaltuh ni kad-an kun AP-APU. * ⁷ Wakgihi yun bangbanglun insensoh hu nambattanan idan netu-tu-nud ni sinapay, et humman hu i-appit yun kagihheban hi-gak e AP-APU, e beken ida etan sinapay. ⁸ Mahapul ni ihha-ad yu hu henin nunman ni sinapay di kad-an kun AP-APU hedin nedateng hu Sabaduh. I-appit yun ingganah ida humman ni sinapay ni hi-gak, ma-lat mannananeng hu nekitbalan kun hi-gayu. ⁹ Meidwat ida humman ni sinapay nan Aaron niyadda lalakkin helag tu et kanen dad kad-an ku tep humman patal da etan di kenneh ni kamei-appit ni kagihheban hi-gak e AP-APU.”

Ya pengi-ang-angan ni meandeng ni kapengastigu

¹⁰ Wada hakey ni lakin iEgypt hu ametu ey helag Israel hu inetu, e nekibekal ni hakey ni helag Israel. ¹¹ Huyyan laki ey u-ungngan Selomit e u-ungngan Dibri e helag Dan. Yan nunman ni nekibekalan tu ey lawah ni peteg hu inhel tun APU DIOS et ilaw dad kad-an Moses, ma-lat ehelen tu hedin hipa meippahding nunman ni laki. ¹² Ginuwalyaan da et hegeden da hedin hipa pinhed APU DIOS ni pehding dan hi-gatu.

* 24:6 24:6 [5-6] Exodus 25:30

¹³ Entanni ey kan APU DIOS nan Moses ey
¹⁴ “Ilaw yu huttan ni lakid a-allaw eyan kampu, ma-lat emin ida nangngel ni lawah ni peteg ni inhel tu, ey itta-pew da ngamay dad ulu tu et tistiguan da e nanliwat et pantengbaen yun emin ni bimmebley et matey.” ¹⁵ Heninnuy ehel muddan helag Israel: “Ya etan tuun lawah ehelen tun APU DIOS ey heltapen tu kastigu tu, tep ya humman ni liwat tu. ¹⁶ Ey ya kastigun tuun manliwwat ni henin nunman, anin ni helag Israel winu nekibebley ni hi-gada, ey tengbaen idan bimmebley ni helag Israel et matey.

¹⁷ Hedin pimmatey hu hakey ni tuu ey mahapul ni mettey.

¹⁸ Ya memettey ni animal ni edum ni tuu ey mahapul ni hullullan tu. Ey mahapul ni ya mategu hu ihhullul tud pintey tu.

¹⁹ Ya etan tuun liniputan tu edum tu, ey mahapul ni meippahding daman hi-gatu humman ni impahding tu. ²⁰ Hedin himpung ni tuu hu genit ni hakey ni tuu, ey mahapul ni hehpungen dama genit etan ni nambahul. Hedin kinulap ni tuu hu hakey ni matan edum tun tuu, ey mahapul ni mekullap dama hakey ni mata etan ni nambahul. Hedin pinlag ni hakey ni tuu hu hakey ni ngipen ni edum tun tuu, ey mahapul ni e-kalen dama hakey ni ngipen etan ni nambahul. † Mahapul ni meippahding dama etan ni tuu hu impahding tun edum tu.

²¹ Hedin pintey ni hakey ni tuu hu animal ni edum tun tuu, ey mahapul ni hullulan tu. Nem hedin tuu pintey tu, ey mahapul ni mettey dama.

† **24:20** 24:20 Matthew 5:38

²² Huyyaddan olden ey mahapul ni u-unnuden yun emin ni helag Israel, anin idan nalpud edum ni bebley ni nekibebley ni hi-gayu. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.”

²³ Negibbuh ni inhel Moses idan helag Israel ida huyyan tugun et ilaw da humman ni nanli-wat di a-allaw ni bebley et tengbaen da et matey e inu-unnud da inhel APU DIOS nan Moses ni pehding da.

25

Ya meikkeppitun toon

¹ Yan eman ni wada hi Moses di Duntug e Sinai ey kan APU DIOS ni hi-gatu ey ² “Ehel mudda huyyan ittugun kuddan helag Israel: Hedin um-law kayud bebley ni iddawat kun pambebleyan yu, ey panlatang yu hu payew yun kapitun toon, et pengipeang-angan yun yuka pandeyyaw ni hi-gak. ³ Enem ni toon hu dammutun pemeyyewan yun payew yu, ya pengkalan yun pingin intanem yun grapes, ya pengennian yu niya pemuggahan yun lameh idan intanem yun kamekkan. ⁴ Nem yan meikkeppitun toon ey mahapul ni panlatang yu hu puyek yu, tep humman ni toon ey neieng-eng nan APU DIOS. Entan tu tanemi payew yu ey entan tu ekal hu pingin intanem yun grapes ni nunman ni toon. ⁵ Ey eleg mabalin ni kayu mantennem winu yu ellan hu lameh idan hipan impemegga tu temel e eleg yu itnem, anin idan lameh ni grapes ni eleg yu ekalen pingi da. Tep humman ni toon hu heni pan-iyatuan ni puyek yu. ⁶ Anin ni eleg mepeyyew

ni hantoon hu puyek yu, et eleg kayu me-puhin kennen yuddan pamilya yu, yadda bega-en yu, yadda kametangdanin yuka panggunnu, yadda hansinu-wan ni nekibebley ni hi-gayu, ⁷ yadda animal yu niyadda ma-lem ni animal ni wadad puyek yu. Dammutun kennen yu lameh idan simmemel di payew yu niyad legunta yun eleg yu ipaptek.

⁸ Ya hakey mewan ni pehding yu ey bilang yu hu na-pat et heyam ni toon e meminpittu hu pitun toon, ⁹ et yan meikkeppulun aggew ni meikkeppitun bulan ni meikkeneliman toon e yan nunman hu Aggew ni Ke-kalan ni Li-wat idan tuu*, ey petnul yu tangguyup di ke-bebbebley. ¹⁰ Huyyan meikkeneliman toon ey mei-eng-eng ni hi-gak. Man-am-amleng kayun nunyan toon, tep anin idan neigtang ni himbut et meibbangngad idad pamilyah da dedan. Ey emin hu neigtang ni puyek ey meibbangngad di kampuyek. ¹¹ Yan nunman ni meikkeneliman toon ey eleg kayu mantennem niya eleg yu ella lameh idan impemegga da temel, anin idan lameh ni grapes di legunta yun eleg yu ipaptek, ¹² tep neieng-eng humman ni toon ni hi-gak. Ekan yu etan ineni yu ngu dedan di payew yu. ¹³ Yan nunyan toon ey meibbangngad ni emin hu neigtang ni puyek di kampuyek dedan.

¹⁴ Et humman hu, hedin wada gettangen yu, winu iggatang yun puyek di edum yun helag Israel, ey entan tu talam. ¹⁵ Ya pambalol yu ey meippuun di piga kameenni ey hedin pigan toon

* **25:9** 25:9 Ang-ang yu Leviticus 23:27-28.

et han madeteng hu pengippebangngadan yu. ¹⁶ Hedin dakel pay ni toon hu melebbah et han madeteng humman ni toon, ey nengingnginna pambalol yu, nem hedin anggegannu kedetten-gan tu, ey nelallakkah, tep ya kamebeyyadi ey ya kedakkel ni pan-ennian etan di puyek. ¹⁷ Entan panhintatalam yu, tep humman pengippeang-angan yun kayu kamengu-unnud ni hi-gak. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.

Ya meippahding ni meikkepitun toon

¹⁸⁻¹⁹ Hedin u-unnuden yun emin hu tugun ku niya olden ku ey melinggep hu panha-adan yud bebley yu, ey dakel ennien yu e eleg kayu me-puhin kennen yu.

²⁰ Kanyu na-muy 'Hipa tep kennen min meikkepitun toon hedin eleg kami mantennem et endi ennien mi?' ²¹ Heninnuy humang nuntan: 'Panyaggud kulli ittanem yun meikka-nem ni toon et dakel hu ennien yu ma-lat mandammun kennen yun tellun toon. ²² Hedin mantennem kayu law ni meikkewwalun toon ey nanengtun wada pay etan hu ineni yu lan meikka-nem ni toon, et humman kennen yu. Eleg kayu me-puhi ingganah medetteng hu intanem yun meikkahyam ni toon.'

²³ Ya puyek yun iggatang yu ey beken ni lebbengtun an mannananeng ni meigtang, tep hi-gak kampuyek nunman, beken yu puyek. Kayu kamekibebbley ni ebuh niya kayu kamekipappayew ni ebuh eyad bebley ku.

Ya pengibbangngadan ni hipan ginetang

²⁴ Emin hu puyek ni neigtang ey wada kelebengan ni kampuyek ni memangngad. ²⁵ Hedin nambalin ni newetwet hu hakey ni helag Israel et nepilitan ni nengigtang ni puyek tu, ey dammutun ya keih-ihnupan ni aaggi tu hu memangngad nunman ni puyek. ²⁶ Hedin endiddan aaggi tu hu kabaelan tun memangngad, et entanniy wada dammutun pemangngad etan ni nengigtang, ey dammutun hi-gatu mismuh hu memangngad. ²⁷ Mahapul ni ibbangngad tu pihhuh etan ni nengatang meippuun di balol tu hedin mampiggan man-enni ingganah di nagtud ni toon ni pengibbangngadan ni gintang. ²⁸ Nem hedin kulang hu pihhuh nunman ni tuun pemangngad tun puyek tu, ey mannenneng hu kelebengan etan ni nengatang ingganah medettengan etan toon ni pengippebangngadan ni gintang. Yan nunman ni toon hu pengibbangngadan emin ni gintang ni puyek di kampuyek.

²⁹ Hedin ya baley ni neigtang ey wadad nehammad ni neluhud ni bebley, ey wada kelebengan ni kambaley ni memangngad hedin eleg malebah hu hantoon meippalpu etan ni aggew ni neigtangan nunman ni baley. ³⁰ Nem hedin eleg bangngada etan ni nengigtang nunman ni toon, ey mambalin law ni baley etan ni nengatang. Eleg law mabalin ni meibbangngad etan di nengigtang anin ni medettengan etan toon ni pengippebangngadan ni gintang. ³¹ Nem hedin ya etan baley di eleg maluhud ni bebley, ey meibbillang ni heni payew e wada kelebengan ni kambaley ni memangngad nunman ni baley tun kumpulmih ni aggew niya mahapul ni meib-

bangngad di nengigtang ni nagtud ni toon ni pengippebangngadan ni ginetang.

³² Nem hedin yadda helag Levi ey wada kelebengan dan memangngad ni neigtang ni baley dan wadad bebley dan kumpulmih ni aggew, hedin wada humman ni baley dad bebley da. ³³ Hedin wada baley ni inggtang idan helag Levi ni wadad bebley dan eleg mebangngad, ey mahapul ni meibbangngad di nagtud ni toon ni pengippebangngadan ni gintang, tep hedin yadda baley idan helag Levi di nambebleyan da ey baley da ngu dedan ni ingganah. ³⁴ Nem hedin yadda pattullan di nanlinikweh di bebley da, ey eleg mabalin ni iggtang da, tep puyek idan helag Levi ni ingganah.

Ya peuttang idad newetwet

³⁵ Hedin wadadda dinagsi yun helag Israel hu nambalin ni newetwet, et eleg paketuging ni annel tu, ey mahapul ni iddawtan yun mahapul tu henin yuka pehding ni yuka tangtangdanin yuka pangngunnu, ma-lat nanengtun mekibbebley humman ni edum yun helag Israel ni hi-gayu. ³⁶ Entan tu peporsentoh hu peuttang yun hi-gatu. Nem u-unnud yu Dios yu et ibilang yun agi yu niya pekibebley yud nambebleyan yu. ³⁷ Entan nisi tu peporsentoh hu peuttang yun hi-gatu ey entan tu panggenansahid kenen ni iggtang yun hi-gatu. ³⁸ Hi-gak hu AP-APU e Dios yun nengipengulun hi-gayun neni-yanan yun Egypt, ma-lat i-li dakeyud bebley di Kanaan et hi-gak dayawen yun Dios yu.

Ya keliblihan ni himbut

³⁹ Hedin wada hu edum yun helag Israel ni nambalin ni nakawwetwet et mahapul ni ihhehbut tu annel tun hi-gayu, ey entan tu pangngunun henin himbut. ⁴⁰ Mekihha-ad ni hi-gayun heniddan yuka tangtangdanin yuka pangngunnu ingganah medettengan etan nagtud ni Toon ni Jubilee ni keliblihan tu. ⁴¹ Yan nunman ni toon ey meibbanggad idad pamilyah dad bebley ni nahlagan da e kad-an idan aaggi da. ⁴² Hi-gayun helag Israel ey bega-en dakeyun hi-gak e AP-APU yun nengipengulun hi-gayun neni-yanan yun Egypt. Humman gaputun eleg mabalin ni kayu meihbut. ⁴³ Entan tu ibubbunget ida, nem u-unnud yuwak e Dios yu. ⁴⁴ Hedin mahapul yu himbut, ey gatang kayud bebley di nanlinikweh ni bebley yu. ⁴⁵ Dammutu mewan ni umgangat kayun u-ungngaddan edum ni tuun nekibebley ni hi-gayu. Ey dammutun panhimit yudda u-ungnga dan neiungngad bebley yu. ⁴⁶ Ey dammutun beltanen idan u-ungnga yu et panhimit dadda ingganah mettey ida. Nem hedin yadda edum yun helag Israel, ey eleg mabalin ni hanniman pehding yun hi-gada.

⁴⁷ Hedin wada edum ni tuun nekibebley ni hi-gayun kimmedangyan niya hedin wada edum yun helag Israel ni nambalin ni newetwet et tu inhebut annel tun nunman ni tuu, winu yaddad u-ungngan nunman ni kedangyan, ⁴⁸ ey wada kelebengan nunman ni himbut ni mebangngad. Dammutun ya lakin agi tu memangngad ni hi-gatu, ⁴⁹ winu ya lakin agin ammed tu, ya naka-ihnap ni aaggi tu, winu hi-gatu mismuh hu

memeyyad ni keliblihan tu, hedin wada inemung tun pihhuh tu. ⁵⁰ Mahapul ni e-helen tu etan ni nengatang ni hi-gatu, et bilangen da toon meipalpun neigtangan tu ingganah ni kedettengan ni nagtud ni toon ni keibbangngadan ni gintang, et ihummangan da meibbeyyad ni keliblihan tu meippuun di katangdanan kametangdanin kapangngunnu. ⁵¹ Hedin ayepaw hu kedettengan ni toon ni pengibbangngadan ni gintang, ey mahapul ni e-etteng ni pihhuh hu pebangngad tu etan ni nengatang ni hi-gatu. ⁵² Nem hedin anggegannu kedettengan nunman ni toon, ey ekkut ni ebuh hu beyyadan tun pemangngad tu, ⁵³ ma-lat heni netangdanan ni katootoon. Mahapul ni ang-ang yu et eleg panligligat etan ni nengatang ni hi-gatu.

⁵⁴ Hedin wada helag Israel ni eleg meliblih ey nedateng hu meikkeneliman toon e humman hu toon ni pengippebangngadan emin ni gintang ey mahapul ni meliblih ida et yadda u-ungnga da. ⁵⁵ Ya helag Israel ey eleg mabalin ni manhimit ni ingganah, tep himbut dakeyun hi-gak. Hi-gak hu nengipengulun hi-gayun neni-yanan yun Egypt. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.”

26

Ya panyagguddan ni iddawat APU DIOS idan kamengu-unnud ni tugun tu

¹ Kan mewan APU DIOS ey “Entan pengapkapya yun i-ingnegh ni dios ni deyyawen yu henin tuttu-u, yadda pinaot ni keyew, winu batu, tep hi-gak hu AP-APU e Dios yu. ² Pannananeng yun

u-unnuden hu elaw ni Sabaduh niya lispituh yu hu baley kun yuka pandeyyawin hi-gak. Hi-gak hu AP-APU e Dios yu.

³ Hedin u-unnuden yu tugun ku ma-lat maiun-nud di pinhed ku hu pambiyag yu, ⁴ ey peellik hu udan ni aggew ni penepulan yu, ma-lat wada enniem yu niya ma-lat lumemeh ida intanem yun keyew ni kamekkan lameh da. ⁵ Ey umyaggud hu intanem yu et eleg mepappeg hu pan-ennian yu ey medetteng mewan hu pemuggahan yun grapes. Eleg mewan megibbuh pemuggahan yun grapes ey medettengan mewan hu pantenneman yu. Meweddan emin hu mekkan ni pinhed yun kennen niya melinggep kayud bebley yu.

⁶ Weddaek hu linggep di bebley yu et mekallinggep kayun meuggip e endi tekkutan yu. Ey iddawwi kudda ida anggetakkut ni animal ni memettey ni hi-gayu niya eggak i-abulut ni wada mengubbat ni hi-gayu. ⁷ Ey hi-gayu pengapput ku hedin wada mengubbat ni hi-gayu, ⁸ ma-lat anin ni ebuh hu liman hi-gayu et apputen yu hanggatut, niya anin ni ebuh hu hanggatut ni hi-gayu et apputen yu hampulun libu.

⁹ Ey bendisyonan dakeyu ma-lat dakel ali helag yu, niya ma-lat umamnu hu nekitbalan kun hi-gayu. ¹⁰ Bendisyonan ku mewan hu intanem yu ma-lat dumakkel ni peteg hu enniem yu. Et pan-ibbeng yulli baak yu ma-lat wada pengihha-adan yun pakeani yu. ¹¹ Mekibbebleyyak ni hi-gayu ey eleg dakeyu iwwalleng. ¹² Em, mekibbebleyyak ni hi-gayun ingganah et hi-gak hu daydayawen yun Dios yu ey hi-gayu pantu-uk. ¹³ Hi-gak

hu AP-APU e Dios yu. Impa-kal dakeyud Egypt, ma-lat eleg kayu mannananeng ni himbut idan tuudman. Ingkal ku kabaelan dan mengippehelheltap ni hi-gayu, ma-lat meliblih kayu e eleg kayu law mebabba-ingi.”

Ya kastigun eleg mengu-unnud ni tugun APU DIOS

¹⁴ Kan mewan APU DIOS ey “Hedin eleg yuwak u-unnuda niya hedin ngenghayen yudda huyyan tugun kun hi-gayu, ¹⁵ niya hedin iwwalleng yu tugun ku et eleg yu pehding hu in-olden kun pehding yu, ey hedin ippangil yu nekitbalan kun hi-gayu, ¹⁶ ey kastiguen dakeyun hi-gak. Peellik ligat ni hi-gayu, henin degeh ni eleg meeggahi, ya nemahhig ni atung ni annel e kaumkulap niya degeh ni kamengpuh annel. Hedin mewan mantennem kayu, ey endi silbitu tep hehgepen dakeyun buhul yu et hi-gada mengngan ni intanem yu. ¹⁷ Iwwalleng dakeyun hi-gak et meapput kayud gubat ey yadda tuun anggebe-hel dakeyu hu pan-ap-apu yu. Nemahhig ali takut yu et anin ni endi memdug ni hi-gayu et memsik kayu.

¹⁸ Hedin meippahding ida huyyan hi-gayu ey kapyatun eleg yuwak u-unnuda, ey e-duman ku mewan ligat yun pambalin kun memimpittu hu kaligat tu. ¹⁹ Eggak peelli udan et kumelhi hu puyek ni pantenneman yun heni gumek, et pemappeg kun yuka pampahhiyyai. ²⁰ Ey anin piga pehding yun man-aatun mangngunnu et endi silbitu, tep endi illameh ni ittanem yu.

²¹ Hedin pannananeng yun mangngenghay ni hi-gak et eleg yuwak u-unnuda, ey kastiguen dakeyu mewan et edumak hu ligat yun memimpittu. ²² Peellik hu anggetakkut ni animal di muyung ma-lat pampateyen da u-ungnga yu, ey ma-lat bahbahen da animal yu. Hahhakkey ali tetdaan dan hi-gayu et mebel-ah dalan yu.

²³ Hedin eleg kayu mesilleg idan nunyan pengastiguk ni hi-gayu et nanengtun ngenghayen yuwak e eleg yuwak dedngela, ²⁴ ey kastiguen dakeyu mewan ni hi-gak et edumak ni meminpittu hu ligat yu. ²⁵ Peellik hu mengubbat ni hi-gayu tep ya nengihallaan yun nekitbalan kun hi-gayu. Hedin mewan neamung kayun meihikkug idad etta-teng ni bebley ey peellik hu eleg meeggahin degeh et mapilit kayun mansukkuh idan buhul yu. ²⁶ Bahbahek hu pengellaan yun kennen yu et dammutu hu hakey ni ebuh ni pene-engan ni sinapay ni ussalen ni hampulun bibi-in pengihhe-engan dan metdaan ni alinah yu, et humman hanna-kuten yun ikaka-peng. Et anin ni mengngan kayu et eleg kayu mephel.

²⁷ Nem hedin eleg kayu pay masileg et nanengtun manghay kayu e eleg yuwak u-unnuda, ²⁸ ey kastiguwen dakayu mewan tep ya bunget ku et meminpittu kaligat tu nem ya etan impalebah yun nengastiguk ni hi-gayu. ²⁹ Nemahhig ali upa yu e eleg yulli han-isipel et kennen yulli u-ungnga yu. ³⁰ Bahbahen kudda mewan yuka pandeyyawin wadad ta-pew ni duntug, anin idan yuka pengiggihhebin insensoh, niya ibbeng ku netey ni annel yud kad-an idan kinapya yun i-

ingngeh ni dios yu. Anggebe-hel dakeyullin hi-gak, ³¹ ey bahbahek bebley yu et yadda yuka pandeyyawu niya eggak ebbuluta hu i-appit yun hi-gak. ³² Pakabbahbahek hu bebley yu et mahngang idalli buhul yun um-alin mambebley diman ni penang-angan dan nakabbahbahan tu. ³³ Peellik ali mengubbat ni hi-gayu et iwehit dakeyud kebebbebley et mebel-ah hu pupuyyek yu niya mannananeng ni mebahbah hu bebley yu. ³⁴⁻³⁵ Et mei-ellig ni man-am-amleng idallin man-iyatu hu pupuyyek yu, tep eleg yu u-unnuden hu intugun kun pan-iyatuan ni puyek yun nunman idan toon. Ey yan nunman iddallin toon ni panha-adan yud bebley idan buhul yu ey mebel-ah puyek yu ma-lat man-iyatudda.

³⁶ Ey hedin yadda metdaan ni hi-gayu ey pambalin dakeyun makattakut idad bebley ni keillawwan yu, et anin ni tenul ni ebuh ni bulung ni keyew ni meiddibdib et umbesik kayu tep ya takut yu e heni dakeyu kapampedugan buhul yud gubat. Ey anin ni endi meihnup ni buhul yu et metu-li kayu. ³⁷ Mangketu-li kayulli anin ni endi kamampemdug ni hi-gayu. Ey endilli kabaelan yun mekihhanggan buhul yu. ³⁸ Mangkettey kayullid bebley ni keillawwan yu e heni dakeyu inekmun idan nunman ni bebley idan buhul yu. ³⁹ Et yaddalli hahhakkey ni metdaan ni hi-gayu ey umlelemyung idad bebley ni buhul yu tep ya liwat da niya liwat idan ammed da.

⁴⁰⁻⁴¹ Nem hedin negibbuh ni hinelheltap idan tuuk hu nemahhig ni pengastiguk ni hi-gada, tep impalaw kuddad bebley idan buhul da ey lek-

tattuy mampekumbabah ida et mantuttuyyudda et abuluten da liwat da et ya liwat idan ammed dan nangngehay ni hi-gak. ⁴² Ey yan nunman ali pannemneman kun nekitbalan kun Jacob, hi Isaac, et hi Abraham, et peamnuk ali etan inhel kun nunman ni hi-gada e iddawat kuddan tuuk etan bebley ni pambebleyan da. ⁴³ Humman ni pengippellawwak ni hi-gadad edum ni bebley hu kastigu da tep ya liwat da, tep eleg da u-unnuden ida tugun ku, nem pinihul da. Et yan nunman ni peni-yanan dan bebley da ey heni man-iyiyatu hu puyek da.

⁴⁴ Nem anin ni hanniman et eggak ida iwwal-leng ey eggak ida pakabbabhaha. Pannananeng ku nekitbalan kun hi-gada, tep hi-gak hu AP-APU e Dios da. ⁴⁵ Nemnemen kulli mewan hu nekitbalan kun eman idan aammed dan nengipenguluak ni hi-gadan neni-yanan dan Egypt, et ang-angen emin ni tuud kebebbebley hu kabaelan ku. Hi-gak hu AP-APU e Dios.”

⁴⁶ Huyyaddan emin hu intugun APU DIOS nan Moses di Duntug e Sinai et han itugun Moses idan helag Israel.

27

Ya meunnud meippanggep ni mei-eng-eng nan APU DIOS

¹ Kan mewan APU DIOS nan Moses ey ² “Itugun muddan helag Israel huyya: ‘Hedin mansapatah hu hakey ni tuu et ieng-eng tun APU DIOS hu hakey ni tuu, ey beyyadan tu balol tu. ³ Huyyadda hu meunnud ni pambeyyad. Ya lakin dewampulu ingganah di na-nem hu toon tu, ey

neliman palatah ni silber hu bayad tu. ⁴ Ya kat-agun biin hanniman toon tu e dewampulu ingganah di na-nem, ey telumpulun palatah ni silber bayad tu. ⁵ Ya lakin lima ingganah di dewampulu toon tu, ey dewampulun palatah ni silber bayad tu. Ya biin hanniman dama toon tu ey hampulun palatah ni silber bayad tu. ⁶ Ya lakin hambulan tu ingganah di lima toon tu, ey liman palatah ni silber bayad tu. Ya biin henin nunman toon tu, ey tellun palatah ni silber bayad tu. ⁷ Ya lakin nehuluk ni na-nem hu toon tu, ey hampulun liman palatah ni silver bayad tu. Ya biin hanniman dama toon tu, ey hampulun palatah ni silber bayad tu. ⁸ Hedin newetwet etan tuu et eleg tu hanggela hu meibbeyad, ey illaw tu humman ni neieng-eng ni tuud kad-an ni padi, et ngenamung etan padin menghel ni beyyadan tu meippuun di kabaelan tu.

⁹ Hedin insapatah ni tuu hu animal ni kameibbillang ni malinih e kaebbulutan APU DIOS ni kamei-appit ni hi-gatu, ey mambalin humman ni animal ni neieng-eng ni hi-gatu. ¹⁰ Ey eleg mabalin ni hullulan humman ni animal. Eleg mabalin ni hullulan hu kayyaggud ni lawah winu lawah ni kayyaggud. Hedin hullulan ni nunman ni tuu, ey meidwat nan APU DIOS etan animal ni neieng-eng et ya etan neihullul. ¹¹ Nem hedin ya insapatah etan ni tuu ey animal ni kameibbillang ni beken ni malinih e eleg ebbulutan APU DIOS ni mei-appit ni hi-gatu, ey mahapul ni illaw etan ni tuu etan ni padi. ¹² Et ya etan padi menghel hedin kayyaggud winu lawah, et ngenamung tun menghel hedin piga bayad tu, et humman ni in-

hel tun bayad tu ey eleg mabalin ni mehullulan. ¹³ Hedin pinhed etan ni tuun bangngaden, ey mahapul ni beyyadan tu niya e-duman tu pay ni dewampulun porsentoh.

¹⁴ Hedin in-eng-eng ni hakey ni tuu hu baley tun hi-gak e AP-APU, ey ya padi menghel ni bayad tu meippuun di klasih nunman ni baley, ey humman ni na-hel ni bayad tu ey eleg mabalin ni mehullulan. ¹⁵ Nem hedin pinhed nunman ni tuun bangngaden humman ni baley, ey mahapul ni beyyadan tu niya e-duman tun dewampulun porsentoh.

¹⁶ Hedin ya in-eng-eng ni hakey ni tuu nan APU DIOS ey ya puyek tu, ey ya bayad nunman ey meippuun di kedakkel ni kameitnem diman. Ya bayad ni hakey ni bushel ey hampulun palatah ni silber. ¹⁷ Hedin neieng-eng hu puyek ni meikkeneliman toon e keibbangngadan ni gintang, ey mannenneng hu balol tu. ¹⁸ Hedin babbayyag hu neieng-engan tu, ey balolan ni padi meippuun di bilang ni toon ingganah medettengan etan nagtud ni toon ni keibbangngadan ni emin ni gintang et hi-gatu manghel ni balol tu. ¹⁹ Hedin pinhed etan ni kampuyek ni bangngaden humman ni puyek, ey mahapul ni beyyadan tu niya e-duman tun dewampulun porsentoh. ²⁰ Nem hedin inggatang tu humman ni puyek di edum ni tuu ey eleg tu bayadan nan APU DIOS eman ni nengieng-engan tu, ey meendi law kelebngan tun memangngad ni nunman ni puyek. ²¹ Et humman hu, hedin medettengan hu meikkeneliman toon ni pemangngadan

ni neigtang, ey meibbanggad law idan padi, tep nambalin law ni neieng-eng nan APU DIOS humman ni puyek.

²² Hedin in-eng-eng ni hakey ni tuu nan APU DIOS hu payew ni gintang tu, ²³ ey balolan ni padi meippuun di bilang ni toon et han medatngan humman ni meikkeneliman toon ni pengippe-bangngadan ni gintang et bayadan nunman ni tuun nunman ni aggew. Ya etan pihhuh ni ibbayad tu ey mei-eng-eng nan APU DIOS. ²⁴ Yan nunman ni nagtud ni toon ey meibbanggad etan payew etan di kampuyek dedan winu yadda helag tu. ²⁵ Emin hu hipan mebeyyadan ey meippuun di na-hel ni meunnud ni pemeyyad.

²⁶ Niya emin mewan hu memengngulun impah ni animal, henin impah ni baka, ya kalneroh niya gelding ey mei-eng-eng nan APU DIOS. Et mukun eleg mabalin ni an iggeb-at ni hakey ni tuun mengi-eng-eng idan nunman ni hi-gatu, tep neieng-eng ida ngu dedan. ²⁷ Nem ya nemangulun impah idan kameibbilang ni beken ni malin的角度 ni animal ni neieng-eng ey dammutun bangngaden etan ni tuu hedin beyyadan tu meippuun di kameunnud ni kapemeyyad niya e-duman tun dewampulun porsentoh. Hedin eleg tu bangngada humman ni animal, ey dammutun meigtang humman e mebalolan meippuun di kameunnud ni kapemeyyad.

²⁸ Nem emin ida neiappit ngu dedan nan APU DIOS, tep neieng-eng idan hi-gatu, henin animal, ya tuu niya puyek, ey eleg mabalin ni mebanggad winu meigtang, tep neieng-eng ida humman ni ingganah nan APU DIOS. ²⁹ Ya etan

tuun pinutuk APU DIOS ni mebahbah ey eleg mabalin ni mebeyyadan ma-lat bangngaden, tep mahapul ni mettey.

³⁰ Emin hu illameh ni meitnem ey mei-eng-eng nan APU DIOS hu meikkeppulu. ³¹ Hedin pinhed ni hakey ni tuun bangngaden ida humman ey mahapul ni beyyadan tu meippuun di kameunnud ni kapemeyyad niya e-duman tun dewampulun porsentoh. ³² Ey emin hu meikkeppulun animal ey mei-eng-eng nan APU DIOS. Hedin nambilang hu hakey ni tuun animal tu, ey mei-eng-eng nisin APU DIOS hu meikkeppulu. ³³ Eleg mabalin ni an peppeteken ni tuu etan ida animal ni wada dipektoh tu et humman kantun meikkeppulu. Eleg mewan mabalin ni tu hullulan hu napterek ni meikkeppulu. Hedin hullulan tu etan napterek ni meikkeppulu, ey mei-eng-eng nan APU DIOS etan napterek et ya etan ihhullul tu. Ey eleg law mabalin ni an beyyadan ni tuu ida humman et tu bangngaden.' "

³⁴ Huyyadda intugun APU DIOS nan Moses di Duntug e Sinai ni ittugun nan Moses idan helag Israel.

Ya ehel apu Dios
Kallahan, Keley-i: Ya ehel apu Dios Bible

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Antipolo Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3593303a-80c2-56e4-90b2-f4bfea2fd2a6